

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 24^ο

ΑΘΗΝΑΙ · ΜΑΡΤΙΟΥ 1910

ΑΡΙΘΜΟΣ 982

ΘΕΟΛΟΓΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΑΙ

ΚΛΘΕ ΒΟΥΛΗ, κάθε νέα Κυβέρνησις, κάθε νέος Υπουργός της Παιδείας, σεβόμενος κάπως τὸν ἑαυτὸν του, εὐθὺς ὡς λάβῃ τὸ Ὑπουργικὸν χρεῖσμα καὶ δεχθῆ τὰ συγχαρητήρια τῶν συναδέλφων του, σκέπτεται μεταρρυθμίσεις εκπαιδευτικὰς καὶ μελετᾷ νέους νόμους, νέα θεραπευτικὰ μέτρα διὰ τὸν μέγαν αὐτὸν ἄρρωστον, τὴν Ἑλληνικὴν Παιδείαν.

Σπανίως ἐν τούτοις αἱ μελετώμεναι μεταρρυθμίσεις μεταβάλλονται εἰς νόμους καὶ σπανιότερα ἀκόμη, ὅταν μεταβληθῶν, ἐφαρμόζονται. Συμβαίνει περίπου μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Παιδείαν ὅ,τι μὲ ὅλους τοὺς ἄρρώστους ἀπὸ χρόνια νοσήματα, Δὲν θέλουν φάρμακα. Καὶ ὅταν ἀκόμη τοὺς τὰ γράψῃ ὁ ἰατρός καὶ τοὺς τὰ φέρουν ἀπὸ τὸ φαρμακεῖον οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν ὑγίαν των, εὐρίσκουν τρόπον νὰ τὰ πετάξουν κάπου, χωρὶς καὶ νὰ τὰ δοκιμάσουν.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι, ὅπως οἱ χρόνιοι ἄρρωστοι δὲν τρέφουν καμμίαν ὑπόληψιν εἰς τοὺς ἰατρούς, ἀπαράλλακτα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία φαίνεται νὰ δυσπιστῆ πρὸς τοὺς κατὰ καιροὺς Υπουργούς. Καὶ ἐνίοτε ἔχει δίκαιον. Διότι ἐκτὸς δύο τριῶν ἐξαιρέσεων, ἀφότου ὑπάρχει Ἑλληνικὸν Βασίλειον, Υπουργοὶ τῆς Παιδείας διορίζονται οἱ ὀλιγότερον κατάλληλοι διὰ τὸ μέγαλον αὐτὸ ἀξίωμα, οἱ ντιλετάντες Υπουργοὶ, τοῦ ἠμποροῦν μὲν νὰ θέτουν μίαν ὑπογραφήν

κάτω ἀπὸ ἓνα διάταγμα, χωρὶς ὅμως νὰ εἰξεύρουν καὶ περὶ τίνος πρόκειται. Ἐν τούτοις ὅλοι θὰ μεταρρυθμίσουν, ὅλοι φλέγονται ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν νὰ εἰποῦν ὅτι καὶ ἔκαμαν, ἢ ὅτι καὶ θὰ κάμουν.

Κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη αἱ μελετηθεῖσαι μεταρρυθμίσεις ἦσαν ριζικώτεραι. Ὁ κ. Στάης, ἓνας ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ποὺ ἐννοοῦν τί θὰ εἴπῃ Παιδεία, εἶχεν ὑποβάλλει ριζικὰς μεταρρυθμίσεις εἰς ὅλους τοὺς εκπαιδευτικούς κλάδους. Ἄλλ' ἡ Παιδεία διὰ τῶν ἀντιπροσώπων της εἶχεν ἐπαναστατήσῃ. Δὲν τῆς ἤρρεσαν αἱ μεταρρυθμίσεις, δὲν ἦσαν σοφαὶ ἀρεκτά, ἀλλ' οὔτε ἐσυμβιβάζοντο μὲ τὰς βλέψεις τῶν μὲν, τὰς συνηθείας τῶν δέ, τὰ συμφέροντα τῶν τρίτων.

Ἡ Κυβέρνησις ἔπεσεν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἡ Παιδεία ἔμεινεν ἀνενόητος. Τώρα μὲ τὴν Νέαν Κυβέρνησιν τῆς πολιτικῆς ἀνορθώσεως, ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ποὺ ξέρουν τί θέλουν, μελετημένος καὶ ἔτοιμος ὑπέβαλε νέους νόμους, ἀρχίζων ἀπὸ τὴν κατωτάτην παιδείαν καὶ τελειῶνων μὲ τὸ Πανεπιστήμιον.

Ἡ Παιδεία καὶ πάλιν μὲ μίαν τάξιν ἀντιπροσώπων της ἐπαναστατεῖ. Δὲν θέλει αὐτό, δὲν ἐγκρίνει ἐκεῖνο, δὲν ἐπιτρέπει τὸ ἄλλο. Καὶ ναὶ μὲν αἱ γνῶμαι εἶναι μοιρασμέναι καὶ ὑπάρχουν οἱ ἐπιδοκιμαζόντες, ὅπως ὑπάρχουν καὶ οἱ ἀποδοκιμαζόντες. Ὁ κ. Μιστριώτης, αἴφνης, εὐρίσκει ὅτι ἀφοῦ ἐνισχύεται ἡ μελέτη τῆς ἐθνικῆς μας γλώσσης τὰ νομοσχέδια εἶναι καλὰ,

Διὰ μίαν στιγμήν ἐπίστευα ὅτι ὁ κ. Μιστριώτης ἔγεινε δημοτικιστὴς. Τὸν εἶχα ἄλλως ἀκούσει εἰς τὴν διάλεξιν περὶ Ἄννης τῆς Κομνηνῆς εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας νὰ λέγῃ μεγαλοφώνως, ὅτι «**θα εἶναι στὴν Πόλιν τὴν Μεγάλην Λαμπρὴν**». Ἐρώτησα κάποιον δημοτικιστὴν ἐάν ὑπάρχῃ καὶ μικρὴ Λαμπρὴ καὶ μοῦ εἶπεν ὄχι. Φαντασθῆτε ἐγὼ ἢ βέβηλος τῆς καθαρευούσης νὰ τρέχω εἰς ἄλλους διὰ νὰ μοῦ ἐξηγοῦν τὰ δημοτικά τοῦ κ. Μιστριώτη.

Δὲν ἐξεπλάγην λοιπὸν διὰ τὸν ἐνθουσιασμόν του περὶ ἐνισχύσεως τῆς Ἐθνικῆς μας γλώσσας, ὅταν ἐδιάβασα παρὰ κάτω καὶ ἐννόησα ὅτι ὁ κ. Μιστριώτης ὁμιλεῖ μὲν μαλλιαρότατα, ἀγωνίζεται ὅμως πάντοτε ὑπὲρ τῆς γλώσσας τοῦ Ξενοφώντος...

Οἱ σχολάροι καὶ οἱ Ἑλληνοδιδάσκαλοι καθὼς καὶ οἱ τοῦ Γυμνασίου ἐπαναστατοῦν κατὰ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου. Ἄλλοι ἀποστρέφονται τὸν τύπον τοῦ ἡμιγυμνασίου καὶ ἄλλοι ἐπιζήρουν τὴν διαίρεσιν τούτων εἰς κλασσικά καὶ πρακτικά.

Ἄλλ' οἱ ἀπειλητικώτεροι, ἐκεῖνοι ποῦ ἐξηγήθησαν μὲ διαθέσεις αἱματοκυλισμοῦ εἶναι οἱ θεολόγοι. Εἶναι περιεργον πὼς οἱ νέοι αὐτοί, οἱ ὅποιοι, ὑποτίθεται, ὅτι μορφώνονται ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ ὁμονοίας καὶ ἀμνησικακίας, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποίου ἀφιερώνονται, εἶναι τὸσον πολεμικοὶ καὶ τὸσον πάντοτε ἀνυπότακτοι.

Εἰς τὰ Πανεπιστημιακά, διότι τὸ Ἐθαγγέλιον εἶχε μεταφρασθῆ, αἱματοκύλισαν ἀντιευαγγελικώτατα τὴν Ἑλλάδα. Τώρα πάλιν εὐρέθη ἓνας ὑπουργὸς νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ τὸσον ἐλαττωματικὸν σύστημα τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, καὶ ἐπειδὴ δι' ἓνα ἢ δι' ἄλλον λόγον αἱ μεταρρυθμίσεις δὲν τοὺς ἀρέσουν, ἀπειλοῦν καὶ πάλιν τὰ ἴδια, ζητοῦντες τὴν κεφαλὴν τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ πίνακι.

Εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἀνεμοζάλην, αἱ γυναῖκες δὲν ἀκούστησαν ἀκόμη. Ἴσως διότι δὲν ἔχουν ἰδικούς των διδασκαλικούς συλλόγους, ἴσως καὶ διότι ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἂν ὄχι ἄλλο, τοῦλάχιστον ὑπάρχῃ ἓνας νόμος προστατευτικός διὰ τὰς δυστυχεῖς διδασκαλίσσας, αἱ ὁποῖαι ἀφίπιναν συντάξεις χωρὶς νὰ πέρουν ποτὲ σύνταξιν, ἐκτὸς ἐὰν ἔμεναν ἀνύπανδροι. Τώρα ὁ κ. Παναγιωτόπουλος δικαιοτάτα ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἀπόχωροῦσαν μετὰ δεκαετίαν τὰς καταθέσεις τῆς τῆς συντάξεως.

Ἄλλὰ μόνον αὐτὸ ἀρά γε διὰ τὴν γυναικεῖαν ἐκπαίδευσιν; Καὶ τίποτε ἄλλο; Εἶναι

τὸσον εἰς τὴν ἐντέλειαν ὅλα, τὸσον τέλεια τὰ προγράμματα, τὸσον ἄφοδος ἢ ἐπιθεώρησις τῶν σχολείων τῶν θυγέων, τὸσον ἀνάλογος ἢ ἐκπαίδευσίς των μὲ τὸν προορισμόν των. Καὶ ἀφοῦ θὰ ὑπάρχουν γυμνάσια κλασσικά καὶ πρακτικά διὰ τὰ ἀγόρια, διατί ὄχι καὶ διδασκαλεῖα, ἄλλα καὶ πρακτικὰ σχολεῖα διὰ τὰ κορίτσια; Διατί ὄχι μέση παιδευσίς καὶ δι' αὐτά; Διατί ὄχι ἀγροτικά σχολεῖα, ἢ τοῦλάχιστον μικτά, διὰ τὰ χωριά;

Παρὰ ἢ χωρὶς νὰ ἀρχίξῃ μανθάνουσα, γράμματα μὲ τὰ ἴα ποῦ δὲν ξέρεϊ τί θὰ εἰποῦν δὲν εἶναι προτιμότερον νὰ μάθῃ νὰ καλλιερῇ τὰ ἴα καὶ τὰ ῥόδα καὶ νὰ κατασκευάξῃ ροδόλαδον, ὅπως κάμνουν αἱ Βουλγαρίδες ποῦ κερδίζουν ἑκατομμύρια μὲ τὴν βιομηχανίαν αὐτήν. Καὶ παρὰ νὰ ἀγοράζωμεν τὰ αὐγά, ποῦ μὰς στέλλουν αἱ πτηνοτρόφοι ἀπόγονοι τοῦ Κρούμου δέκα πέντε λεπτά τὸ ἓνα, δὲν εἶναι προτιμότερον νὰ μάθωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν χωρικήν μας νὰ ἀγαπήσῃ τὴν γῆν τῆς καὶ νὰ ἀντλή τὴν δύναμιν τῆς ζωῆς τῆς καὶ τῆς ζωῆς τῆς φυλῆς τῆς ἀπὸ αὐτήν;

Διὰ τοιαύτας μεταρρυθμίσεις, κύριε Ὑπουργέ, δὲν θὰ ἀπαντούσατε καμμίαν ἀντίδρασιν καὶ θὰ ἦσαν ἴσως αἱ θετικώτεροι καὶ αἱ εὐεργετικώτεροι. Οἱ θεολόγοι, οἱ ὅποιοι δὲν καταδέχονται νὰ ἔρχονται εἰς συνάφειαν μὲ τὴν γῆν, διότι ἔχουν ἄλλας φιλοδοξίας καὶ ἄλλα συμφέροντα θὰ σὰς ἀφίπιναν ἡσυχον. Οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ Ἑλληνοδιδάσκαλοι ἐπίσης. Καὶ ἡ πατρις σας θὰ σὰς ὕψωνε ἀνδριάντα τιμῆς διότι θὰ ἐφωτίζατε πρωτίστως τοὺς τυφλοὺς πληθυσμούς τῆς καὶ θὰ ὑψώνατε τὴν λατρείαν τῆς γῆς τῆς εἰς τὴν ὠραίαν θρησκείαν τῆς μεγάλης καὶ γονίμου θεᾶς Δήμητρος.

K. PAPPEN

ΣΤΗΝ ΠΕΝΤΕΛΗ

Σοῦ ξεσχιζαν τὰ χιονισμένα στήθη
Ἐκεῖνοι ποῦ ἀπ' τὰ σπλάγγνα σου τὰ θεῖα
Τοῦ Ὀλύμπου ἐφανερώνανε τὰ βύθη,
Μ' ἀγάλματα θεῶν, μ' ἥρώων μνημεῖα.

Κλάψε τώρα ποῦ ἡ μοῖρα σ' ἔχει φέρει
Ἵπτων ἀναξίων τὰ πόδια προσκυνήτρα,
Τώρα ἀσχημῶς σπαράζει σὲ τὸ χέρι,
Τῆς ὡμορφίης πανένδοξη γεννήτρα.

Κλάψε, καὶ σ' ὅσους νοσταλγοῦνε ἀκόμα
Τὸ ἰδανικὸ μίαν ὡμορφίαν ποῦ ἐσθύστη,
Πές τους μ' ὑπερηφάνειαι;— ὦ διαλεχτοῖ μου!

Ἴδέτε ἐκεῖ στ' ἀθάνατο τὸ γῶμα
Τὸν θεῖον νὰ ποῦ ἀπ' τὸν Ἰκτίνον ἐκτίστη,
Ὁ Παρθενῶνας εἶνε, τὸ παιδί μου!—

(Ἀπὸ τοῦς στίχους τοῦ κ. Γ. Λαμπουλέτ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΝΟΤΗΣ ΓΙΑΚΟΣ ἢ ΚΟΥΤΣΟΣ

Ὁ Νότης ἦτο ὁ μόνος υἱὸς τῆς γῆρας τοῦ καπετάν Γιακού, ναυτικὸς καθὼς ὁ πατέρας του, τρελλὸς διὰ τὴν θάλασσαν, δελφῖνι καὶ ὄχι ἄνθρωπος, πρὸς ἀπελπισίαν τῆς μητρὸς του. Εἶχεν ἰδῆ ἢ κακόντυχος τὸν καπετάν Γιακὸν νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὰς Σπέτσας χωρὶς τὸ δεξιὸν πόδι· ἀλλὰ μήπως καὶ ὁ πάππος τοῦ Νότη δὲν εἶχε πάθει τὸ αὐτὸ καὶ τὸ παρωνύμιον Κουτσὸς δὲν εἶχε κάμει νὰ λησμονηθῇ τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα; Καὶ ἔλεξαν τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὸν πρόπαππον. «Ἄφοῦ τοὺς ἦτο λοιπὸν γραφτὸ νὰ γάνουν νὰ ποδάρια τους, τί τὴν ἤθελαν τὴ θάλασσα· μήπως εἶχαν ἀνάγκην ἀπὸ χρήματα; Ἄλλὰ ποῦ! Ἀρβανίτικα κεφάλια!» Αὐτὰ ἔλεγεν ἢ κυρὰ Γιακίνα· διὰ τοὺς ἀδικηφόρους τὸ πρᾶγμα ἦτο καὶ ὀλίγον ἀστεῖον.

Οἱ δεξιὸν πόδες τῶν Γιακῶν εἶχον ἀπολεσθῆ εἰς δύο λυσσώδεις ἐκ τοῦ συστάδην συμπλοκῆς, ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας ἠγάπα τὸσον τὸ ἱστοφόρον ναυτικὸν καὶ τὰς ὠνόμαζε τράκους.

Ὁ γέρων Γιακὸς εἶχεν ὑπηρετήσῃ ἐπὶ μακρὸν ὡς ἀξιωματικὸς ἐπὶ τῆς «Ἄθηνᾶς τοῦ Βορᾶ», τῆς ναυαρχίδος τοῦ Λάμπρου Κατσώνη, διὰ ν' ἀφήσῃ τέλος τὸ πόδι του μεταξὺ Καφρηῶς καὶ Ἀνδρου, κατὰ τὴν περιλάλητον ἐκείνην διπλῆν μάχην, κατὰ τὴν ὁποίαν Γενίτσαροι καὶ Ἕλληνες διὰ νὰ μὴ γάνωνται εἰς τὸν ἀέρα τὰ βλήματά των, ἔταπεινουν μέχρις ἐδάφους τὰ τρομπόνια, συντρίβοντες περισσοτέρως κνήμας παρὰ θερίζοντες κεφαλάς. Ὁ υἱός, δηλαδὴ ὁ πατήρ τοῦ Νότη, δὲν εἶχε τὴν εὐκαιρίαν τοιαύτης δόξης. Δὲν συνεκρούσθη ἢ πρὸς ἀθλίους πειρατὰς. Ἐπαναπλέων, ἀρκετὰ ἔτη πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, ἀπὸ τὴν Ἰσπανίαν, εἶχεν ἤδη διαπλεύσει τὸ στενὸν τῆς Μελίτης, ὅτε ἠγνώσεν ὅτι παρακολουθεῖται ἀπὸ ὑποπτον σκάφος, τὸ ὅποιον παρὰ τὸ εἰρηνικὸν ἔξωτερικὸν του ἦτο κακόβουλον ἀλγερινὸν σεβέκι. Τὸ ἑλληνικὸν σκάφος, θαυμασίως δρομεύς, ἠδύνατο ν' ἀποσύγῃ τὴν μάχην καὶ τοῦτο πρόεκριεν. Τηλεβόλου ἔμως βολὴ τὸ ἔκαμε ν' ἀλλάξῃ τὰς ιδέας του· ἀναρπάσσασα τὴν σημαίαν του κατέστησε τὸν πλοίαρχόν του πελιδὸν ἐκ τῆς ὀργῆς. Ἀνεκώχευσεν ἀναμένον, ἐνῶ τὰ πυροβόλα του ἐπληροῦντο μέχρι στομίου. Εἰς τὴν κατάλληλον στιγμήν ἀναλαμβάνει τὴν πορείαν του, ἀναστρέφει, διέρχεται ὑπὸ τὴν πρυμναν τοῦ θορυβηθέντος πειρατοῦ, ὅστις ἐνόμιζεν ὅτι βλίνει ἤδη ἐπὶ λείαν ἀσφαλῆ, καὶ φιλοθωρεῖ αὐτὸν ἐξ ἀποστάσεως βολῆς πιστο-

Ἡ ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΙΣ
(ἤμερολ. Σκόκου) (Εἰκὼν Greuze)

λίου, ἀποτόμως ἀποκαλύψας ἀπροσδόκητον τηλεβοστοιχίαν, διὰ συμπτωροκτησεως, ἣτις ἐσάρωσεν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τὸ κατάστρωμα αὐτοῦ. Ἐπωφελούμενος τότε ὁ Γιακὸς τῆς συγγύσεως τοῦ ἐχθρικοῦ πληρώματος, ρίπτεται διὰ νέας διαδρομῆς ἐπὶ τοῦ σεβεκίου καὶ ἐκτελεῖ τὴν εἰσπήδησιν μετ' εὐχερείας τὴν ὁποίαν ἐπέτρεπε τὸ ὑψηλότερον τοῦ σκάφους του. Τεσσαράκοντα παλαιὸν ναῦται, ἀφοῦ ἐξεκένωσαν τὰ τρομπόνια των ἐπὶ τῶν Ἀλγερινῶν, ἐπιπίπτουν κατ' αὐτῶν μὲ τοὺς πελέκεις, μὲ τὰ ναυμάχα δόρατα, μὲ τὰς μακρὰς ἀμφιστόμους μαχαίρας. Τὸ κατάστρωμα καλύπτεται ὑπὸ τῶν πτωμάτων καὶ τὸ αἷμα βέει διὰ τῶν ὑδροροῶν. Οὐδεὶς διέφυγε τὸν θάνατον. Δὲν ὑπολείπεται πλέον εἰς τοὺς Ἕλληνας ἢ ὁ διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ σεβεκίου εἰς τὸ σκάφος των μεταφορὰς ἐξελληνισμὸς παντὸς κινήτου καὶ δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι διεξήχθη τὸ ἔργον τοῦτο μετ' ἀκριβείας ταχύτητος καὶ δεξιότητος, τὰς ὁποίας θὰ ἐφθόνει, ἐν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ, τὸ ἄπνον κατκείμενον πειρατικὸν πλήρωμα. Καὶ εἶχον τί νὰ σκυλεύσουν· οἱ λησταὶ δὲν εἶχον χάσει τὸν καιρὸν των εἰς μάτην, περιτρέγοντες τὰς θαλάσσεως. Ὁ καπετάν Γιακὸς ἐπανέπλεεν εἰς τὸν λιμένα του δις πλουσιώτερος, ἐνῶ τὸ σεβέκι κατήργετο βραδέως εἰς τὰς ἀβύσσους. Εἰ-

γον αναλάβει τὴν περὶ τούτου φροντίδα τὰ κατ'ἀλληλα τρύπανα. Τὸ ἐλληνικὸν πλοῖον ἐν τούτοις δὲν ἄφινε τὸ πεδίον τῆς μάχης ἄνευ ἀπωλειῶν. Εἶχεν ἀποβάλλει ἑπτὰ ἄνδρας καὶ τὸν δεξιὸν πόδα τοῦ πλοιαρχοῦ του. Δεκαπέντε ἄλλοι ναῦται κατέκειντο τραυματίαι.

Ἵπαγε τώρα, ἀν θέλῃς, νὰ πείσεις τὸν ναυτικὸν ὄχλον ὅτι τὰ δεξιὰ πόδια τῶν καπετῶν Κουτσῶν δὲν ἦσαν ἄνωθεν προγεγραμμένα. Γενικὴ ἀπορία ἦτο ἐν Σπέτσαις ὁ Νότης εἶχεν ἀκόμη καὶ τοὺς δύο του πόδας. Καὶ εἶχεν ἄριστον μάλιστα τὸν δεξιὸν πόδα ὁ Νότης. Ἦτο παιδί ἀκόμη, ἔταν διὰ δύο θαυμασίων λακτισμάτων του κατρεκύλιζε εἰς τὴν θάλασσαν δύο κακοήθειαι συνομηλικούς του, ἐννοοῦντας νὰ διασκεδάξουν ταραττοντες διὰ λιθοβολημάτων τὴν ἡσυχίαν τοῦ γέρο-Γαρμπῆ, τοῦ πιστοῦ φρουροῦ τοῦ πάρωνος τῶν Γιάκων, ὅστις εἶχεν ἀπολέσει ἐξ ὀλοκλήρου σχεδὸν τὴν φωνὴν του ὑλακτῶν ἀπαύστως ἀπὸ τῆς πρῶμνης τὸ «φύλακες γρηγορεῖτε!» Ἄ, τοῦ τὸ ἐπλήρωσαν ἑμὲ ἀκριβὰ τοῦ Νότη τὸ ἀκούσιον ἐκεῖνο λουτρόν διὰ τὸ παληόσκυλον. «Ὡς πότε θὰ τὸ γίγεις ἀκόμη τὸ καταραμένον ποδάρι, ποῦ βαρῆς μωρέ!» Αὐτὴ ἦτο πληρωμὴ, ἧς ἐγίνωσκον καλῶς τὴν ἀξίαν. «Ὀχι μίαν λοιπόν, ὄχι δύο, δέκα φορὰς τὴν ἐσφενδόνισαν κατὰ κεφαλῆς τοῦ δυστυχῆς Νότη ἀπὸ τὴν ἐγγὺς ὄρουσαν σακολέβαν εἰς τὴν ὁποίαν κατέρυγον. Ἀπτύχτος αὐτὸς ἤθελε γελᾶσαι ἀν μὴ ἔβλεπεν ἐρχομένην τὴν μητέρα του ὠρᾶν ὡς φύλλον θνησκούσης λεμονέας. Τὰ εἶχεν ἀκούσει ἢ καρδίᾳ τῆς ἐτινάχθη, ἐπτερόγισεν, ἠπέιλησε νὰ διαρρήξῃ τὰ στέρινα τῆς. Ἄναυδος, κλονιζομένη, ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν Νότην τῆς καὶ ἔφυγε νὰ μὴ ἀκούη.

Δέκα ἔτη εἶχον ἔκτοτε διαρρεῦσαι. Ὁ Νότης ἀνδρωθεὶς, ἔχων πάντοτε τοὺς δύο πόδας του, εἶχεν ἀναλάβει ὁ ἴδιος τὴν κυβέρνησιν τοῦ πατρικοῦ σκάφους, παρὰ τὰς συμβουλὰς, παρὰ τὰς ἰκεσίας τῆς μητρὸς του. Δὲν ἠρέσκετο νὰ εἶναι μόνον ἐφοπιστής, κλεισμένος εἰς τὰς Σπέτσας, ῥοφῶν μετὰ τῶν γερόντων προκρίτων τὸν καργιλέν του. Ἐπιβάς, διέπλευσε πολλαῖς τὴν Μεσόγειον, ἀνῆλθεν εἰς τὸν Εὐξείνιον, ἐξέπλευσεν εἰς τὸν Ἰωαννῶν, μολὶς διεσώθη ἐκ φοβεροῦ κλύδωνος ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Βισκαΐας, διέφυγε δις τοὺς Βαρβαρέσους πρὸ τῶν Βαλεαρίδων, ἐπανῆλθε πάντοτε ἐπὶ τῶν δύο ποδῶν του νὰ σφίξῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν μητέρα του. Αὐτῆς ὁ πόθος ἦτο τώρα νὰ τοῦ εὔρῃ μίαν καλὴν νύμφην. Ὁσάκις ἔμωζε ἔπιγε τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅλοι ἀπὸ συμφώνου ἠλλάζαν θέμα ὀμιλίας. Τίς ἐκ τῶν προκρίτων ἀπε-

φάσιζε νὰ δώσει τὴν κόρην του εἰς τὸν ὑποψήφιον τοῦτον γυλόν. Ἡ ὠραία ὅμως Μπίλιω ἐτόλμησε νὰ ψιθυρίσῃ μίαν ἡμέραν μετὰ τῶν ὀδόντων τῆς, πῶς τί εἶχε νὰ κάνῃ, ἕνας κουτσὸς δὲν μπορούσε νὰ εἶναι λαμπρὸς ἄνδρας τᾶχατες; Μὰ ἐδέχθη καὶ ἐν γενναῖον ῥάπισμα δι' αὐτὴν τῆς τὴν πολυπραγμοσύνην. Ναι, τὸ ῥάπισμα βλέπει ἤθελεν ἐμποδίσαι ἐν ἄνωθι νὰ πῆσῃ τὴν ἴδιαν ἡμέραν ἐκ τοῦ παραθύρου τῆς διὰ νὰ τὸ ἀρπάσῃ, νὰ τὸ φιλήσῃ, ἐρωτόπληκτος νὰ τὸ κρούσῃ εἰς τὸ στῆθος τοῦ ὁ εὐμορφος καπετάνιος, «ὁ καπετᾶν Νότης τῆς».

Ὁ ἔρωτος τοῦ ὅμως αὐτὸς ἄφ' ἐνός, οἱ θρήνοι τῆς μητέρας του ἄφ' ἐτέρου παρ' ὀλίγον νὰ κάμουν τὸν Νότην νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἦτο ἄνθρωπος πάντως ὅτι ἦτο Ἕλληνας. Εὐρίσκοντο εἰς τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Ἐπαναστάσεως. Οἱ Σπετσιῶται ἀπέκλειον τὴν Μονεμβασίαν καὶ ὁ Νότης δὲν μετεἶχε τοῦ ἀποκλεισμοῦ· οἱ Σπετσιῶται διεδρόμου ἐναντι τοῦ Ναυπλίου καὶ ὁ Νότης ἐκάρηθεν εἰς τὰς Σπέτσας· οἱ Σπετσιῶται ἐκυρίευσαν μίαν κορβέταν καὶ ἐν βρίκιον ἐν Μήλῳ καὶ ὁ Νότης δὲν ἦτο ἐκεῖ. Δὲν ἐχρημάτο λοιπὸν καλλίτερα! Σκυθρωπὸς, ἀμίλητος, μὲ τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν δύο χειρῶν ἠγρύπνει συλλογισμένος μίαν νύκτα. Ἐξαίφνης τρία ἐλαφρὰ κτυπήματα ἀκούονται εἰς τὴν θύραν του. Ἀνοίγει ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ἴστατο ἡ Λακακίνα Μπουμπουλίνα.

—Γιάκο, τοῦ λέγει, ἔλα μαζί μου.

Βαίνοντες διὰ τῶν σιγηλῶν ὁδῶν, ἐφθοσαν εἰς τὸν λιμένα. Κέλῃς ἀνέμενε, μὲ πτερωμένης κώπας. Ἐξ ῥωμαλέου νεανία — σκύνουσι λεόντων, — ἐκάρηθη ἐπὶ τῶν σελμάτων κρατοῦντες τὰ ἐγγειρίδια τῶν κωπῶν ἐνῶ ὁ ἐκ τῆς νήσου πνεὺν λεπτὸς ἀπόγειος θωπευτικῶς ἀνέσειε τὰς μέχρις ὡμων κατερχομένας ξανθοπλοκάμους χαίτας των, ὡς νὰ διεβίβαζε πρὸς αὐτοὺς τὰ τελευταῖα φιλήματα τοσοῦτον προσφιλῶν ὑπάρξεων, τὰς ὁποίας δὲν ἤξευρον ἂν θὰ ἐπικνέβλεπον πλέον. Ὁ λέμβορχος ἀναμένων ἐπὶ τῆς ξηρᾶς μὲ τὸν φανὸν εἰς τὴν χεῖρα προηγήθη τοῦ πλοιαρχοῦ τοῦ Νότη. Οὗτος, πρὶν κατέλθῃ εἰς τὸ ἐφόλιον, κύψας ἐφίλησε ἄκρυν τὴν χεῖρα τῆς Μπουμπουλίνας...

Ἐλύγισαν αἱ κώπαι ὑπὸ τοὺς νευρώδεις βραχιόνας τῶν ἐρετῶν, καὶ ὁ ἐλαφρὸς κέλῃς ἐξετινάχθη ὡς βέλος εἰς τ' ἀνοικτὰ, ὅπου ἐσάλευεν ὑπερήφανος ὁ «Βριάρεως», τὸ θαυμασιὸν τριῖστιον, ὑπερᾶπὸ τῆς ἐνηλικιότητος τοῦ Νότη εἶχεν ἀντικαταστήσει τὸν γηραιὸν πάριον τῶν Κουτσῶν. Ἦστραπτεν ἐκ καθαριότητος τὸ σκάφος, εἰκοσιτέσσαρα δὲ πυροβόλα ἐδείκνουν ἀπειλητικὰ τὰ στόμια αὐτῶν διὰ τῶν κω-

νοθυρίδων. Ὅταν ἐπάτησε τὸ κατάστρωμά του ὁ Νότης ἔγινε τόσος καὶ ἄλλος τόσος. Ἐγύρισε τὰ μάτια του μὲ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸ σπίτι τῆς Μπουμπουλίνας, ἔπειτα μὲ ἀπολαυστικὴν τρυφεράν συγκίνησιν κατὰ τὴν Ντάπια ὅπου τὸ σπίτι τῆς μάνας του καὶ τὸ σπίτι τῆς Μπίλιως καὶ διέταξε νὰ σαλπάρουν.

Ὁ σπετσιωτικὸς στόλος εἶχεν ἀπὸ τῆς προτεράϊας καταπλεύσει εἰς Ἵδραν, σημεῖον συγκεντρώσεως διὰ τὴν προσεχῆ ἐκστρατείαν. Τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτὸ καπετᾶν Κουτσὸς συνήντα ὀλοκλήρον τὸν ἐλληνικὸν στόλον ἐξελλισσόμενον διὰ νὰ πλεύσῃ πρὸς τὸν ἀργολικὸν κόλπον καὶ παρευθὺς ἐζήτηε θέσιν εἰς τὴν παράταξιν. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐσθήμανεν, εὐκρινῶς παραγγέλλον αὐτὸν νὰ προηγηθῇ τῆς φάλαγγος. Ὅποια ἀπροσδόκητος τιμὴ δι' ἕνα στρατιώτην τῆς ἐνδεκάτης ὥρας! Περιχαρῆς βαδίζων ἐπὶ τοῦ ἐπιστέγου διέταξε τὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν παραγγελλέντων κατὰ ἄλλῳν χειρισμόν. Κατόπιν διπλῆς διαδρομῆς εἰσῆλθεν εὐστόχος εἰς τὴν βραδυπορούσαν παράταξιν, καθ' ἣν δὲ στιγμὴν κατελάμβανε τὴν θέσιν τοῦ τέως πρωτόπλου, ἐχαιρετίσθη ὑπ' αὐτοῦ δι' ὀμοθύμου ζητωκραυγῆς: «πάντα πρίμα! ζήτω τοῦ καπετᾶν Γιάκου», εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κυβερνήτης τοῦ «Βριάρεως» ἀπήντησε διὰ τοῦ τηλεβόα: «ζήτω ἢ πίστις καὶ ἢ πατρίς!» Ἡ ὑπεροχὴ τοῦ νεαροῦ πλοιαρχοῦ ἀνωμολογεῖτο ἐν τῷ στόλῳ ἀνεπιφυλάκτως. Ὁ Νότης Γιάκος ἡ Κουτσὸς δὲν εἶχεν ἀκόμη τότε ὑπερβῆ τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Τὸ μέτριον, ἀλλὰ σύμμετρον καὶ κομψὸν ἀνάστημά του, ὁ λεπτότατος μέλας μύσταξ ὁ μολὶς σκιαζὼν τὸ ἄνω χεῖλος, τὰ ἄδρα τῶν παρειῶν του χρώματα, τὰ ὅποια θὰ ἐζήλευον καὶ αἱ ἀθηρότατοι τῶν Σπετσῶν κόραι, ἢ ἄβρα τὸ προσώπου καὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἐπιδερμὶς, μία σιγανὴ καὶ θωπευτικὴ φωνή, δὲν προέδιδον πολὺ τὸν ὑποκρυπτόμενον θαλάσσιον λύκον. Διὰ τὸν ἡσκημένον ὅμως ὀφθαλμὸν ὁ ἰσχυρὸς αὐτοῦ τράχηλος, τὸ εὐρὺ αὐτοῦ στέρνον καὶ τὸ τοσαύτην ἀπόφασιν ἐνδείκνυον ἤρεμον βλέμμα του θὰ ἤρουν νὰ φανερῶσιν τὸν ἄνθρωπον τῆς ζύμης τοῦ Κατῶνη καὶ τοῦ Μητρομάρα.

Εἰς τὰς Σπέτσας ἡ Μπουμπουλίνα ἠθέλησε νὰ παρηγορήσῃ τὴν χήραν. Οἱ ἀκατάπαυστοι ὅμως θρήνοι τῆς τὴν ἐξῆψαν: «Σῶπα μωρὴ γιατί σὲ κόβω! Παιδιά κάθεσαι καὶ μοῦ κλαῖς, ἀφοῦ χάνεται ἡ Πατρίδα!» Καὶ ἀποτόμως ἐγεροθεῖσα ἀπεμακρύνθη ταχέως ἢ ἡρώς, διὰ νὰ κρούσῃ δύο δάκρυα ἔτινα ἀνέβλυσαν καὶ εἰς αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸν ἀναλογισμὸν ὅτι

ὅλοι οἱ ἰδικοί τῆς, ὁ ἀγαπητὸς τῆς Γιάννουζας, εὐρίσκοντο πιθανῶς ἐκεῖνην τὴν ὥραν εἰς τὸ πῦρ.

Τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ἐπαναστάσεως διέρρευσαν ἐν μέσῳ ἀδιακόπων τοῦ ναυτικοῦ θριάμβων. Ὁ Νότης κατέπλευσε δις κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰς Σπέτσας, πάντοτε δ' ἔβαινε ἐπὶ τῶν δύο αὐτοῦ ποδῶν, ἀποτελῶν σχεδὸν εἶδος κοινοῦ σκανδάλου. Τοῦτο ἐνέπνευσεν εἰς τὴν Μπίλιω τὴν παράτολμον ἀπόφασιν νὰ εἴπῃ: «τέλος πάντων νὰ ποῦ ὁ καπετᾶν Κουτσὸς δὲν ἔχασε τὸ πόδι του». Τῆς ἀπήντησαν ὅμως ὅτι ὁ πόλεμος δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμη. Καὶ ὄντως φοβερὰ γεγονότα παρεσκευάζοντο. Τὸ αἰγυπτιακὸν ναυτικὸν εἰσῆρχετο μετ' ὀλίγον εἰς τὸν ἀγῶνα. Δεινὰ συγκρούσεις ἐπηκολούθησαν. Ὁ Ἰμβραήμ ἠνῶσει ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ βίψῃ τὰ τάγματά του ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν ἀκτῶν. Διὰ τὸ ναυτικὸν δὲν ἦτο πλέον δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ οὐδὲ μία στιγμὴ ἀναπαύσεως. Ἐφθείρετο δὲ καὶ ἠλαττοῦτο τοῦτο καθ' ἐκάστην χωρὶς νὰ ὑπάρχουν πλέον καὶ τὰ μέσα τῆς συμπληρώσεως τῶν κενῶν. Οἱ θησαυροὶ τῶν προκρίτων εἶχον ἐξαντληθῆ. Ὁ «Βριάρεως» ἐσπευδεν ὅπου οἱ μέγιστοι ἠπειλοῦντο τῶν κινδύνων· μετὰ δὲ δύο ναυμαχιῶν πάντοτε ἐδίδε ἀφορμὴν νὰ γίνεταί λόγος περὶ τῶν πρωτοφανῶν τῶν κατὰδρομῶν αὐτοῦ. Δὲν ἦτο ὅμως πλέον τὸ λαμποκοποῦν ἐκεῖνο σκάφος. Ἡ μανία τῶν στοιχείων καὶ τὸ πῦρ τῶν μαχῶν εἶχον ἀλλοιώσει πάντα τὰ σκεῦη τοῦ πλοίου καὶ ἀμαρῶσει τὰ χρυσὰ ποικίλματα τῆς ὑψηλῆς του πρῶμνης· τὰ βλήματα τοῦ πολέμου εἶχον πολλαχῶς διατρύπησει τὴν ἐπιδερμίδα του, ἀποκόψει καὶ αὐτὸ τὸ ἀκρόρωρον καὶ εἶχε καταπέσει ἢ φιοῦρα, ὁ κατὰχρυσος γίγας μὲ τοὺς μυώδεις βραχιόνας ὅστις εἶχε στοιχίσει εἰς τὸν Νότην ἐκατὸν ἰσπανικὰ τάλληρα. Αἱ πρόχειροι καὶ ἐν μέσῳ πελάγει ἐπισκευαὶ εἶχον συντείνει εἰς τὸ νὰ παραμορφώσουν ἔτι μᾶλλον τὸ ὠραῖον σκάφος. Πρὸς σπουδαίας ἄλλως ἐπισκευὰς δὲν ἐζήρει πλέον τὸ ταμείον τῆς οἰκογενείας Κουτσοῦ. Εἰς τὴν ἐν Σπέτσαις πατρικὴν οἰκίαν τὸ χρηματοκιβώτιον εἶχε μείνει ἐντελῶς κενόν, εἶχε δὲ μεταβληθῆ εἰς νόμισμα καὶ τὸ τελευταῖον τῆς μητρὸς τοῦ πλοιαρχοῦ μας κόσμημα, τὰ βραχιόλια, τὰ σκουλαρίκια «ἢ διαμαντένια καρφίτσα ποῦ τῆς εἶχε χαρίσει ὁ πατέρας», ὅπως τραφεῖ τὸ πυκνὸν τοῦ «Βριάρεως» πλήρωμα, ὅπως ἀγορασθῶν σφαῖραι καὶ πυρῆτις. Εἰς τὴν δυστυχῆ γυναῖκα δὲν εἶχεν ἀπομείνει ἢ τὸ γυμνωθῆν ἐν μὲγρόν τῆς, ἔλειψαι ἐννοεῖται ἀγοραστοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποῦοιου κατηφῆς περιεπλανᾶτο. Χωρὶς πλέον ψυχολύρεις, ἀπὸ πολλοῦ ἀποκλειστικῶς φυτοφαγῶσα

οὐχὶ βεβαίως ἐκ φιλοσοφικῶν ἀρχῶν, μὴ θέλουσα δ' εἰς ὑπερφανεῖας εἰς οὐδένα νά ὁμολογήσῃ τὰς στερηθεῖς αὐτῆς, κατέπεσε τέλος βαρῶς ἀσθενῆς καὶ δὲν θὰ ἐσώζετο ἄνευ τῆς ἀφοσιώσεως τῆς Μπίλιως. Ἡ τελευταία αὕτη ἀπολέσασα τὸν πατέρα τῆς, φανευθέντα ἐνώπιον τῆς Σάμου, γάσασα τὴν μητέρα τῆς ἐκ τῆς λύπης καταβληθεῖσαν, περισυλλάσσα ὅσα τῆς ὑπελείποντο συγκατώκησε μετὰ τῆς μητρὸς τοῦ Νότη. Ὅταν αὕτη ἀνέρωσεν, ὁ γάμος ἀπεφασίσθη νά μὴ ἀναβληθῇ ἐπὶ πλέον. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἀπὸ μνηῶν οὐδὲν τῶν πλοίων τοῦ στόλου εἶχε καταπλευσεῖ εἰς Σπέτσας. Αἱ συμπλοκαὶ πυκναὶ ἐξηκολούθουν. Δὲν εἶχον πλέον τόρα νά παλαίουν μόνον μετὰ τὸν Τοπάλη-πασῶν καὶ εἶχαν ἀπέναντί τους ἀξιωματικούς καθὼς τὸν Ἰσμαὴλ Γιβραλτάρ καὶ τὸν σκυλόφραγκον τὸν Λετελιέ. Εἰς μίαν αὐτῶν τῶν συμπλοκῶν ὁ «Βριάρεως» διετάχθη νά προσπίσῃ τὰ πυρπολικά ἐπιπλέοντα κατὰ τοῦ πολεμίου. Προηγήθει αὐτῶν μετὰ τῆς συνήθους αὐτοῦ ὀρυγῆς, ὑπερέβη ταχέως, ἐπωφελοῦμενος τοῦ ἀνέμου, τὴν ἐχθρικήν γραμμὴν καὶ καταθρομβήσας αὐτήν διὰ τῶν πυροβολισμῶν του ἔδωκε καιρὸν εἰς μέγα πυρπολικὸν νά ἐπιπέσῃ ἐναντίον τυνησιακῆς κορβέτας. Αἱ φλόγες ἐξήφθησαν ταχέως μέχρι τρίτου οὐρανοῦ, ἐνῶ ὁ «Βριάρεως» παρατόλμωε ἀναχωρεῖσας, παρελάμβανε τὸ φεῦγον πλήρωμα τοῦ πυρπολικοῦ. Οἱ γενοαῖοι ἐν τούτοις Τουνεζῖνοι κατορθοῦν ν' ἀποκόψουν τὰς ἀρπάγας τοῦ πυρπολικοῦ, καὶ ὁ ἄνεμος τὸ ἐξωθεῖ πυριφλεγῆς κατὰ τοῦ «Βριάρεως», ὅστις ματαίως τὸ σφαιροβολεῖ ἐπὶ τῆς ἐλπίδι νά τὸ καταβυθίσῃ πρὶν τὸν φθάσῃ. Μετ' ὀλίγον ὁμως γιγαντιαία πυρίνη ἀγκάλη τὸν περιβάλλει. Τὰ ἄφρανα αὐτοῦ καταφλέγονται, οἱ δὲ σφαιροβόλοι σίφωνες ἐξεμοῦν ἐπὶ τοῦ καταστροφώματος αὐτοῦ φλεγούσας σφαιροειδεῖς ἐξ ἐμπρηστικῶν ὕλων μάζας, αἷτινες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κυλιόμεναι ἐνσπείρουν πανταχοῦ τὴν φρίκην καὶ τὸν ὄλεθρον. Εὐτυχῶς ὁλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς στόλος εἶχε πλησιάσει, οἱ δὲ Τοῦρκοι ἔφευγον. Πληθὺς ἐφολικῶν βυθθέντα εἰς τὴν θάλασσαν κατώρθωσαν ν' ἀπαλλάξουν τὸν «Βριάρεως» τῆς καταστρεπτικῆς περιπτύξεως τοῦ πυρπολικοῦ. Ἡ πυρκαϊὰ ὁμως εἶχεν ἤδη ἐξαφθῆ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐχρειάσθη ὁ ὑπεράνθρωπος ὄντας ἀγὼν τοῦ πληρώματος. Ἄλλ' ὅταν ἐγένετο τοῦτο, πρόχειρος ἐξέτασις τοῦ σκάφους ἔπεισε τὸν Νότην ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον νά μετάρῃ τῆς παρατάξεως. Μετ' ὀλίγον διετάσσεται νά παραδώσῃ τὸ ἄχρηστον σκάφος εἰς τοὺς πυρπολητάς. «Γενναϊότατε καπετὰν Νότη τοῦ Κουτσῶ, ἔλεγεν ἡ διαταγή, μετὰ πολλή

λύπη ἐρχόμεθα νά σέ διατάξουμε νά παραδώσῃς τὸ καράβι στὸν καπετὰν Κωνσταντῆ Νικολόδημο, ψαριανό, μηχανικὸ πυροτεχνίτη, διὰ νά τὸ φτιάξῃ μπουρλότο καὶ χρησιμεύσῃ ἀκόμη μετὰ τὴν βοήθειαν τῆς Παναγίας Τριάδος κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Μετὰ τὸ παρὸν σέ πληροφοροῦμε ἀκόμη ὅτι τὰ χαρτιά σου θὰ πάνε στὴ σεβαστὴ Διοίκησι, καὶ ἀντίγραφο στὴ καγκελαρία, διὰ νά εἶναι διὰ τὸ κάθε ἐνδεχόμενον τῆς ἀποζημιώσεως ἔταν ἐλευθερωθῇ τὸ Γένος καὶ διὰ τὸ ἀριστεῖον ἔταν γίνῃ. Ὁ ναύαρχος τῆς νήσου Σπετσῶν». Ἀπεχειρέτισε συντετριμμένος τὸν παλαιὸν του σύντροφον, ἐσπώγγισεν ἐν τούτοις τὰ δάκρυά του καὶ ἔσπευσε νά δηλώσῃ ὅτι ἦτο ἕτοιμος καὶ ὡς ἀπλοῦς ὀπλίτης νά ἐξακολουθήσῃ ἀγωνιζόμενος. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀφοῦ ἐξεκάρφωσε ἀπὸ τὴν πύρρην καὶ ἐπῆρε μαζί του τὸ εἰκόνημα τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐπέρασεν εἰς τὴν στερεὰν μὴ ἔχων τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ σπαθί του, τὸ κανονιάλι του καὶ τὰς δύο ἀσημοκαπνισμένας πιστόλας του. Ὑπηρέτησεν ἐπὶ τινὰ χρόνον εἰς τὰ στρατόπεδα, κατόπιν μετὰ τοὺς φιλέλληνας ἐπὶ τοῦ «Σωτήρος» τοῦ πλοίαρχου Θωμᾶ, ὡς γνωρίζων τὰ ἰταλικὰ, ὅταν δὲ κατέπλευσεν ἡ «Καρτερία» καὶ ὁ Ἀστυγὴς ἐζήτει δι' αὐτήν τοὺς ἀρίστους τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ναυτῶν, ἐδέχθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὴν θέσιν τοῦ ὑπάρχου εἰς τὸ πρῶτον τῶν πολεμικῶν ἀτμηλάτων, εἰς ὀλίγον χρόνον θαυμασίως ἀντιληφθεὶς τὰ τοῦ νεοφανοῦς πυροβολικοῦ τοῦ σκάφους. Τὰς νέας γνώσεις του ἐφήρμωσε λαμπρῶς πρὸ τῆς Σκάλας τῶν Σαλώνων. Τὸ πυροβολικὸν τῆς «Καρτερίας» ἦτο τὸ ἀριστούργημα τῆς ἐποχῆς. Εἶχεν ὀκτώ μεγάλα πυροβόλα τῶν ἐξήντα ὀκτῶ λιτρῶν, ῥιπτοντα βλήματα γεμάτα ρηκτικὸν γέμισμα. Ἦτο τότε μία νέα ἐπινοήσις ἡ ὁποία ἔμελλε βραδύτερον νά μεταβάλλῃ τὴν ὄψιν τῶν στόλων. Ὁ Νότης ἔμαθεν εὐθὺς νά χειρίζεται τὰ νέα πυροβόλα μετὰ μεγάλην δεξιότητα· περίφημα δὲ διηύθυνε τοὺς ναύτας νά πυρακτώνουν τοὺς μύδρους εἰς τὸν «ἀναστρεψίφλογον κλίβανον» ὅπως τὸν λέγουν οἱ ὀπλοστασίται. Ἐργασία πολὺ λεπτή. Ὁ Ἀστυγὴς ἦτο μαγευμένος μαζί του. Τὸν ἐδέχετο πάντα μετὰ γέλοια εἰς τὸν θάλαμον του, ἀφίνων νά φαίνεται τὸ μέγα του δόντι, τὸ ὅποιον δίκην χαυλιόδοντος ἐκρέματο ἀπὸ τὸ ἄνω γυμνόν του οὖλον, καὶ κυτῶν φιλικῶς εἰς τὸν ὄμον τοῦ ἔλεγε : «πρῶτο, πρῶτο μπομπαρδιέρο !» Μετὰ τὴν ἀνατίναξιν τῶν πρώτων τουρκικῶν σκαφῶν εἰς τὴν Σκάλαν τῶν Σαλώνων, ὁ Ἀστυγὴς ἀρπάσας αὐτὸν ἀπὸ τῆς ζώνης, — ἐξαιρετικὴ τιμὴ, — ἐφώνησε μετὰ στεντορεῖαν φωνὴν «ἐπ, ἐπ, ἐπ, οὔρα κάπτεν

Κουτσῶ», τὸ ὅποιον μετὰ φρενητιώδους ἐνθουσιασμοῦ τρίς ἐπανέλαβε τὸ πλήρωμα.

Τὸ πολεμικὸν ἐν τούτοις στάδιον τοῦ Νότη δύναται τις νά εἴπῃ ὅτι ἐτελείωσε μετὰ τὴν ζητωκραυγὴν αὐτὴν ὡς μετὰ μίαν ἄλλην εἶχεν ἀρχίσει. Μετασχὼν τῶν τελευταίων πρὸ τοῦ Μεσολογγίου ἔργων τοῦ Ἀστυγῆος ἠκολούθησεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Αἰτωλικοῦ. Τὴν 10 Μαΐου 1828, δύο πυροβολεῖα τεσσάρων πυροβόλων καὶ τεσσάρων ὅλων καὶ δύο συστοιχίαι κογκρεβιανῶν πυραύλων ἤνοιζαν τὸ πῦρ κατὰ τῆς πόλεως ἀπὸ ξηρᾶς καὶ δέκα μικραὶ κανονιοφόροι ἀπὸ θαλάσσης. Μετὰ τετάρωρον ἀδιάκοπον πυροβολισμὸν τὰ ἐφόλια παραλαβόντα τὸ σῶμα τοῦ στρατηγοῦ Εὐμορφοπούλου καὶ λόχου φιλελλήνων εἶχον φθάσει εἰς ἀπόστασιν διακοσίων μέτρων ἀπὸ τῶν τευχῶν, ἔταν ἄκατοι φέρουσα ἐμπρηστικὰς πυραύλους ἦτανε καὶ ἀνετινάχθη εἰς τὸν ἄερα καὶ ὅλοι ἐσταμάτησαν. Ὁ Ἀστυγὴς τότε ἀρπάσας τὸ διοικητικὸν του σῆμα ῥίπτεται εἰς τὴν πρώτην λέμβον καὶ προπλέει παρασύρων τοὺς πάντας εἰς προσβολὴν αἴφνης πίπτει θανατηφόρος πληγωμένος. Ὁ στρατηγὸς Εὐμορφόπουλος πληγώνεται εἰς τὴν κεφαλὴν, ὁ πλοίαρχος Παππάνος φονεύεται. Μία ὄβρις κατεκεραμάττει τὸν ταγματάρχην κόμητα Μπρόλιο. Τρεῖς κυβερνήται κανονιοφόρων τραυματίζονται, ἐπίσης ὁ Στέλβαχ, ὁ Γρίμπεν καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἀξιωματικοὶ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων ἠριθμεῖτο καὶ ὁ ἰδικὸς μας ἦρωας. Μοίραρχος καὶ ἀξιωματικοὶ μετεφέρθησαν εἰς Ζάκυνθον πρὸς θεραπείαν, ὅπου μετ' ὀλίγον ὁ πρῶτος ἀπέθανεν. Μετὰ μακρὰν νοσηλείαν ὁ Νότης Γράκος ἐπανήρχετο εἰς Σπέτσας χωλός. Ὑπήρχεν ἀμφιβολία ὅτι ἀφοῦ τέλος ἐπληρώθη ἔπρεπε νά πληρωθῆ εἰς τὸν δεξιὸν πόδα ; Ἡ μήτηρ του, ἡ ὁποία ὀλόκληρον ἔτος δὲν εἶχε περὶ αὐτοῦ εἰδήσεις, εἶχε πολλάκις εἰπῆ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς : «Παναγίᾶ μου νά ἰδῶ τὸ παιδί μου καὶ ἕς τὸ ἰδῶ καὶ κουτσῶ». Τὴν στιγμήν ἐν τούτοις καθ' ἣν εἶδε τὸ εὐμορφο παλληκάρη νά σύρεται μετὰ δεκανίκια, παρ' ὀλίγον νά τρελλάθῃ. Εὐτυχῶς ὁ ἀγγελος τῆς παρηγορίας, ἡ Μπίλιω, ἦτο ἐκεῖ. Ἀμέσως ἤρχισεν ἐπιδεικτικῶς τὰς παρασκευὰς τοῦ γάμου καὶ ἕς τῆς ἔλεγον αἰκαλοθελήτραι : «μετὰ τὰ σωστά σου Μπίλιω, ἔνα κουτσῶ θὰ πάρῃς ;»

Ἡ ἡμέρα τῆς τελέσεως τοῦ γάμου ὠρίσθη. Ἀπὸ ἐνωρίς τὸ συγγενολόγι τῆς νύμφης συνεκεντρώθη πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας τῆς Ἀρμάτας. Ὅλοι οἱ ναυτικοί, ὅλα τὰ παλληκάρια τῶν Σπετσῶν, ὅσα εἶχον περισσεύσει ἀπὸ τὸν

ἀγιον ἀγῶνα, συνήχθησαν εἰς τοῦ παλαιοῦ τῶν συναγωνιστοῦ. Ἐξεκίνησαν. Μετ' ὀλίγον ἀκούονται ὑπὸ τῶν πρὸ τῆς ἐκκλησίας οἱ πυροβολισμοὶ τῆς χαρᾶς καὶ τὸ πλήθος ἐπιφαίνεται. Ἀλλὰ ποῦ εἶναι ὁ γαμβρός ; Πάντες οἱ ἐρχόμενοι βαίνουν ἐπὶ τῶν δύο αὐτῶν ποδῶν, λιγυστοί, καμαρωτοί, μετὰ τὰς καινούργιας βράκες, μετὰ τὰ βλουδένια γελεία, μετὰ τὰ μεταξωτὰ μαντήλια κρεμασμένα. Ἡ Μπίλιω προφανῶς ἀρχεταὶ ν' ἀνησυχῆ. Τοῦ συνέβη τίποτε λοιπόν ; Ἡ συνοδία προβαίνει. Ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς διακρίνεται τὸ κομψὸν ἀνάστημα λαμπροστολιστοῦ καπετάνιου. «Σὰν νῆμαι αὐτός ; μὰ πῶς... δὲν εἶναι πιά κουτσός ; ἀ μ' αὐτὸ εἶναι πολλὴ χαρὰ, ἄχ !» καὶ ἡ νύμφη πίπτει λιπύθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ καπετάνιου τῆς. Αἱ γυναικὲς κλαίουσιν ἐκ συγκινήσεως· οἱ ἄνδρες... Μὰ τί θέλετε, καὶ οἱ παλαίμαχοι αὐτοὶ νά ἐκδηλώσουν μετὰ δάκρυα τὴν συγκινήσιν των ; Μπραάμ ! Διακόσιαι πιστόλαι κοροτοῦν εἰς τὸν ἄερα : «Θὰ τὸ καίμαι τὸ Πέτσᾶ ἀπόψε !»...

Καλὰ λοιπὸν τοῦ εἶχεν εἰπῆ ὁ φιλέλλην δόκτωρ Τράμπερ, «μὴ φοβᾶσαι καπετένιο ! γρήγορα θὰ πετάξῃς τὰς πατερίτσας».

Ἀπὸ τὰ ναυτικὰ διηγήματα Κωνσταντ. Ν. Ρίδου.

ΣΤΟΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ

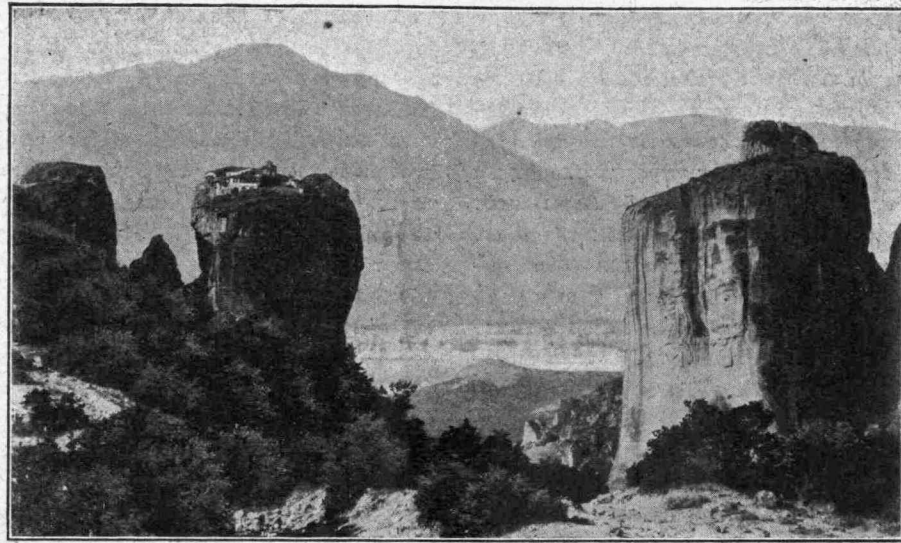
Τὸ ὕψος σου γυρεῦο νά μετροῦσω,
Τοῦ Περικλέους Ἀθήνα, τῆς ζωῆς σου
τὴν ἄφραστην ἐνότητα ν' ἀντλήσω
Στὴν ἐνδοξὴ ζητᾶω τὴν ἐποχὴ σου.

Κ' ἐνῶ ἡ ψυχὴ μου ἀποσταμένη γέρονε
Ἀνίσχυρη ἔσθον ἄγονο τὸ κόπο,
Μιάς ἔμπνευσις πνοὴ ψηλὰ με φέρνει.
Ἐπάνω ἑστῆς Ἀζρόπολις τὸν τόπο.

Ἐστὴν ἑκλαμπρῇ σου ὄψι, ὦ Παρθενῶνα,
Ψυχῆς θεϊκῆς ἕμνε μαρμαρωμένε
Γονατιστὸς ὁ νοῦς μου ζῆ ἑστὰ χρόνια

Ποῦ ὑφαίνουσιν τὸν χρυσοῦ σου τὸν αἰῶνα,
Καὶ τὴν ζωὴ τους πλαθεῖ, ὦ δοξασιμένε,
Ὡ ἀλήθειας καὶ ὠμορφιάς σύνθεσι αἰώνια!

(Ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ κ. Γεωργίου Λαμπελέτ)

ΤΑ ΜΕΤΕΩΡΑ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

Ἄσπασια, Σωκράτης καὶ μαθήτριά.

Κλειώ. Μᾶς ὑπεσχέθης, Ἄσπασια, νὰ μᾶς ὁμιλήσῃς διὰ τὰ ἔργα τοῦ Αἰσχύλου, καὶ νὰ σχετίσῃς αὐτὰ μὲ τὰ τοῦ Σοφοκλέους.

Μελπομένη. Καὶ θὰ κάμῃς ὅ,τι ὑπεσχέθης. Ὑστερα ποῦ μᾶς ἔμαθες πῶς νὰ ἐμβαθύνωμεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Ὀμήρου, καὶ ποῦ ἀνοιξες τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας εἰς τὸ ὠραῖον φῶς τοῦ θείου ἔπους, θὰ μᾶς βοηθήσῃς νὰ βλέπωμεν τὸ βάθος καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ὠραίων ἔργων τῶν μεγάλων μας τραγωδῶν.

Ἄσπασια. Αἰσθάνομαι ἀληθινὴν χαρὰν, παιδιά μου, διότι σὰς βλέπω νὰ παρακολουθεῖτε μὲ τύσον ἐνθουσιασμὸν τὴν πνευματικὴν ζωὴν ὅπου πλουσία καὶ ὠραία ἀνθεῖ γύρω μας. Τὸ ἰδικόν σας παράδειγμα θὰ μιμηθοῦν σιγά, σιγά καὶ ἄλλαι. Καὶ τότε θὰ λείψῃ ἡ ματαιότης καὶ ἡ ἐπιπολαιότης τῶν γυναικῶν τῶν Ἀθηναίων, αἱ ὁποῖαι τόσον διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ἀνδρας των καὶ τόσον ὀλίγον ἄρμονικὰ ζοῦν μαζὴ των.

Ἡρώ. Ναί! Πηγαίνουν εἰς τὸ θέατρον, διὰ νὰ δείξουν τοὺς πλουσίους πέπλους των καὶ τὰ ὠραῖα διαμαντικὰ των. Καὶ φλυαροῦν τόσον κατὰ τὴν παράστασιν, ὥστε προχθὲς μοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀκούσω τί ἐλέγετο εἰς τὴν σκηνήν.

Κλειώ. Φλυαροῦν μόνον; Δεν ἐπαρτήρησες λοιπὸν ὅτι φέρουν σάκκους χρυσοκεντημένους γεμάτους ζαχαρωτά, ξηροὺς καρπούς, γλυκί-

σματτα, πορτοκάλια καὶ ὅτι διαρκῶς τρώγουν καὶ μασουλίζουν καὶ θορυβοῦν ἐπίτηδες διὰ νὰ κινοῦν πρὸς τὸ μέρος των τὴν περιέργειαν τῶν θεατῶν;

Ἄσπασια. Εἶναι λυπηρόν. Συχνὰ συμβαίνει νὰ μοῦ φαίνεται ὅτι εὐρισκόμεθα Ὀλυμπιάδας πολλὰς ὀπίσω, ὅταν ὁ Θεσπὶς ὁ πτωχὸς, ὁ πρῶτος ἰδρυτὴς τῆς τραγωδίας περιέφερε τὸ κάρρο του μὲ τὴν σκηνὴν του εἰς τοὺς διαφόρους δήμους καὶ αὐτοσχεδίαζε τὰ πρῶτα δραματικὰ ἔργα του. Τὸ πλῆθος τότε ἀμόρφωτον καὶ ἀπολίτιστον ἐθορυβοῦσεν ἀνυπότακτον καὶ διέκοπτε συχνὰ τὴν παράστασιν μὲ ἐπιδοκιμασίας ἢ ἀποδοκιμασίας αἱ ὁποῖαι ἦσαν ὅλως διόλου ἄσχετοι μὲ τὸ ἔργον.

Μελπομένη. Ὁ Θεσπὶς λοιπὸν εἶναι ὁ πρῶτος ποῦ ἐπενόησε τὸ δράμα; Εἶναι καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν Ἰωνίαν;

Κλειώ. Θὰ εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρον, Ἄσπασια, νὰ μᾶς ὁμιλήσῃς σήμερα διὰ τὸν Θεσπιν καὶ τὴν πρώτην ἱστορίαν τῶν δραμάτων του. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἔχωμεν συνέχειαν τῆς ἐξελιζέως τῆς ποιητικῆς τέχνης ἀπὸ τὸν Ὀμηρον ἕως τὰς ἡμέρας μας.

Ἄσπασια. Συνέχειαν; Ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου ἕως τὸν Θεσπιν εἶναι μεγάλη, Ὀλυμπιάδων πολλῶν παρέμβασις. Ἄλλ' ἀφοῦ εἴπαμεν ὅτι εἰς τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν, ὑπάρχουν ὅλα τὰ εἶδη τῆς ποιήσεως μέχρι καὶ τῆς τραγωδίας ἀκόμη, τὸ πῆδημά μας τῶν

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΑΝΑΡΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑΝ ΤΟΥ ΠΑΛΕΡΜΟΥ

ὄλυμπιάδων δὲν θὰ σὰς φανῆ καὶ τόσο ἀπότομον. Εἰς τὸ μεταξὺ ἡ ποίησις ὑπὸ διαφόρους μορφὰς ἐξηκολούθησε νὰ ἀπαγγέλεται ἀπὸ ἀοιδούς, ἐνίοτε συνοδευμένη ἀπὸ λύραν καὶ κιθάραν καὶ αὐλόν, μόνον δὲ αἱ ἑορταὶ τοῦ Διονύσου ἐπροκάλουν τὰ ἄσματὰ τῶν χορῶν, τοὺς διθυράμβους δηλαδή, τὰ ὅποια ἐψάλλοντο ὄχι πλέον ἀπὸ ἀοιδούς, ἀλλ' ἀπὸ ἀνθρώπους μετεμφισμένους εἰς σατύρους μὲ δέρματὰ τράγων.

Ἡρώ. Ἄλθθεια. Διὰ τὴν αὐτὴν ἡ μανία τῆς μετεμφίσεως τῶν ἀνθρώπων εἰς τράγους κατὰ τὰς τελετὰς τοῦ Διονύσου.

Ἄσπασια. Διότι οἱ σάτυροι παρίστανται μὲ σῶμα τράγου μᾶλλον παρά ἀνθρώπου, ἦσαν δὲ οἱ συνηθέστεροι σύντροφοι τοῦ Διονύσου. Ἐτρέφοντο μὲ σταφύλια καὶ ἐμεθοῦσαν μὲ κρασί τόσο, ὥστε νὰ ξετρελλαίνωνται ἀπὸ εὐθυμίαν καὶ νὰ παραδίδωνται εἰς τὰς ἡδονικωτέρας ἀπολαύσεις. Αὐτῶν λοιπὸν τὴν εὐθυμίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ τρούγου ἢ τὴν λύπην, ὅταν τὸ κρασί ἐτελείωνε καὶ τὰ ἀμπέλια ἐγυμνόνοτο ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν καὶ ἔχαναν τὸ κάλλος τῶν, ἀντιπροσωπεύουν οἱ χοροὶ τοῦ Διονύσου. Ἀπὸ αὐτοὺς ὠνομάσθη καὶ τὸ δῶμα τὸ συνοδευόμενον ἀπὸ χορὸν ἀοιδῶν τραγωδία.

Μελπομένη. Περὶερρον! Ποτέ μου δὲν θὰ ἐπίστευα ὅτι ἀπὸ τὰ πανηγύρια τοῦ τρελλοῦ θεοῦ τῆς μέθης καὶ τῶν ὀργίων ἤμπορούσε νὰ δημιουργηθῆ τὸ θλιβερότερον εἶδος τῆς ποιήσεως ἢ τραγωδία.

Ἄσπασια. Ἡ σημασία στηρίζεται εἰς κἀποικὴν ἀλθθειαν. Τραγωδία θὰ εἶπῃ, ἀν χωρίσετε τὴν λέξιν, ὠδὴ τράγων. Τώρα τὰ τραγούδια αὐτὰ δὲν εἶναι πάντοτε εὐθυμία, παιδιὰ μου, καὶ ἐξωφρενικὰ καθὼς τὸ ἔχετε καὶ μόναι σας ἀντιληφθῆ. Ὅταν ὁ χειμῶν γυμνόνη τὴν φύσιν ἀπὸ τὰ πράσινα στολίδια τῆς οἱ τράγοι-σάτυροι μελαγχολοῦν, πάσχουν καὶ πεθαίνουν ἀπὸ λύπην. Ὁ Διονύσος χάνεται, θάπτεται εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς, ὅπότεν θὰ ἀναστηθῆ τὴν ἀνοιξιν καὶ θὰ ἀναζήσῃ καὶ ἀνδρωθῆ τὸ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον. Τὰ ἐπιθανάτια λοιπὸν ἄσματὰ τῶν σατύρων—τράγων, τὰ ὅποια ἐψάλλοντο ἀρχικῶς γύρω εἰς ἕνα νεκρὸν τράγον ἔδωκαν εἰς τὴν λέξιν τὴν σημασίαν ποῦ ἐκράτησε μέχρι σήμερον. Τὰ τραγούδια ἐκεῖνα ἦσαν θλιβερά καὶ μονότονα μοιρολόγια τοῦ ἀνθρώπου, ὃ ὅποιοι τότε ἐζῶσε πολὺ πλησιέστερα μὲ τὴν φύσιν ἀπὸ ἡμᾶς καὶ ὃ ὅποιοι ἐλυπεῖτο διὰ τὴν νέκρωσίν της. Καὶ δὲν ἐψάλλοντο μόνον τὰ διθυραμβικὰ αὐτὰ τραγούδια, ἀλλὰ καὶ συνωδούνοτο ἀπὸ μιμικὴν διὰ τῆς ὁποίας ἀναπαριστῶνται μὲ σχήματὰ καὶ μορφασμοὺς τὰ ψαλλόμενα.

Μελπομένη. Τώρα ἐννοῶ.

Ἡρώ. Μὴν διακόπτῃς.

Ἄσπασια. Ἴδού λοιπὸν μὲ τὴν μιμικὴν ἀφ' ἐνὸς καὶ μὲ τὴν μετεμφίσειν ἐξ ἄλλου ἢ πρῶτη ἐμφάνισις τῆς θεατρικῆς ὑποκρίσεως, τὴν ὁποίαν ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ ὁ Θεσπις, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλοὺς λυρικὸς ποιητὰς τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης.

Κλειώ. Ποίας ἐποχῆς;

Ἄσπασια. Εἰς τὴν ἐξηκοστὴν περίπου ὄλυμπιάδα.

Κλειώ. Ἡ Εὐθυδίκη, ἡ νέα μας μαθήτρια.

Ἄσπασια, ἐρωτᾷ διὰ τὸν ὅ Θεσπις λέγεται λυρικὸς ποιητῆς.

Ἡρώ. Αἰωνίως διακόπτετε. Αὐτὰ εἶναι στοιχειώδη πράγματα.

Ἄσπασια. Δι' ἐσέ ὅπου τὰ γνωρίζεις, διότι ἔχομεν ἤδη ὁμιλήσει πολλάκις διὰ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ποιήσεως. Αὐτὴ ὅμως ἔχει δικαίον νὰ ἐρωτᾷ.

Ἡρώ. Ἐπρεπε νὰ τὸ ἐννοήσῃ. Ἡ λυρικὴ ποίησις μᾶς φωνάζει μόνη της τὴν καταγωγὴν της. Ἀπαγγέλλεται συνοδευμένη ἀπὸ λύραν ἢ κιθάραν, καὶ οἱ λυρικοὶ ποιηταὶ ἦσαν καὶ εἶναι οἱ συνθέται τῆς μουσικῆς ποῦ προσαρμόζουν εἰς τὰ ποιήματὰ τῶν. Ὁλαὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τὰς κιθάρας μας. . . . Ἄν καλὰ αὐτὴ ἔρχεται ἀπὸ τὸπον ἐντελῶς ἄμουσον. . .

Ἄσπασια. Σιώπα, Ἡρώ. Σὺ μὲ τὴν ἀθάδην παρέμβασίν σου μᾶς ἔκαμες νὰ χάσωμεν περισσότερον καιρὸν.

Μελπομένη. Λοιπὸν ὁ Θεσπις;

Ἄσπασια. Ἐπαρουσίασε πρῶτος εἰς τὴν σκηνήν, —ἀν μπορῆ νὰ ὀνομασθῆ σκηνὴ τὸ κινητὸν ἀμάξι, ποῦ περιέφερον ἀπὸ δήμου εἰς δήμον—καὶ ἄλλο πρόσωπον ἐκτός ἀπὸ τὰ τοῦ χοροῦ: τὸν ὑποκριτὴν. Αὐτὸς ἦτο πρόσωπον, ἐντελῶς ξεχωριστὸν ἀπὸ τὸν χορὸν καὶ ἀπεκρίνετο εἰς τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς ἀπορίας αὐτοῦ. Ὁ ὑποκριτὴς ἄλλοτε ἦτο ἀγγελιοφόρος τῶν θεῶν, ἢ ἥρωες, ἢ ὑπηρέτης. Ὁ Θεσπις εἰς τὸ ἐνδυμα καὶ τὴν μίμησιν τοῦ ὑποκριτοῦ ἐπρόσθεσε καὶ τὸ χρωμάτισμα τοῦ προσώπου σύμφωνα μὲ τὰς παραστάσεις. Ἐὰν ὁ ὑποκριτῆς ἦτο κωμικός, ἐμουνοῦρῶνετο καὶ ἐχρωματίζετο, ὥστε νὰ φαίνεται ἀστεῖος καὶ νὰ προκαλῆ ἀκράτητα γέλια. Φαίνεται ὅτι ἡ ἐμφάνισις τοῦ νέου αὐτοῦ προσώπου εἰς τὴν σκηνήν εἶχε πρωτοφανῆ ἐπιτυχίαν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ ὁ Σῶλων πολὺ γέρων τότε, συνεκινήθη μέχρι δακρύων ἀπὸ τὴν πρῶτην τραγωδίαν, ὅπου εἶδε παιζομένην ἀπὸ τὸν Θεσπιν. Ὁ Πεισίστρατος ὃ ὁποῖος εἰζευρε νὰ κολακεύῃ τὰς ἀδυναμίας τοῦ λαοῦ καὶ ὃ ὁποῖος,

πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ἦτο ἀνθρώπος κακίσθητος, υἱοθέτησε τὸ νέον αὐτὸ εἶδος τῆς Τέχνης καὶ διωργώσασε λαϊκὰς ἑορτὰς τῆς ἀνοξείας, εἰς τὰς ὁποίας αἱ τραγωδίαι τοῦ Θεσπιδος ἐθριαμβεύσαν. Ὁ πρῶτος δραματικὸς διαγωνισμὸς ἐτέθη τότε ἀπὸ τὸν Πεισίστρατον καὶ ὁ Θεσπις ἐκέρδησε χρηματικὸν βραβεῖον, τὸ ὅποῖον τὸν ἐβοήθησεν εἰς τελειοποίησιν τῶν θεατρικῶν του ἐπιχειρήσεων. Ἀπὸ τότε ἡ τραγωδία ἀνεγνωρίσθη ἐπισημῶς ὡς ἀπαράιτητος εἰς τὰς διονυσιακὰς ὑπαίθριους ἑορτὰς καὶ ἐπαίξετο εἰς τὴν ἀγορὰν—τότε δὲν ὑπῆρχεν ἀκόμη θεάτρον—μὲ πρόχειρον διὰ τὴν περίστασιν ἀμφιθεατρικὸν μὲ ξύλινα καθίσματα περιτριγύρισμα. Ὁ ποιητὴς ὑπεκρίνετο συνήθως τὸ κυριώτερον μέρος τῆς τραγωδίας του, δηλαδή τὸ μέρος τοῦ ὑποκριτοῦ, φαίνεται δὲ ὅτι ὁ Θεσπις εἶχε πολλὴν ἐπιτυχίαν καὶ εἰς τὴν ὑπόκρισιν ἀκόμη, ἐπινοῶν τὴν στιγμὴν τῆς ὑποκρίσεως αὐτοσχεδίου εὐφυσστάτας ἀποστροφάς. Μὲ τὸν καιρὸν τὸ χρωμάτισμα τοῦ προσώπου ἀντικατέστησεν ἡ προσωπίς, τὴν ὁποίαν μετεχειρίζοντο ἀδιακρίτως καὶ ὁ ὑποκριτῆς καὶ τὰ πρόσωπα τοῦ χοροῦ.

Ναυτικὰ ἢ Φιλόρχαιος.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

ΕΙΝΑΙ Η ΗΜΕΡΑ τῆς ὑποδοχῆς τῶν. Ἡ ἡμέρα ποῦ αἱ λευκαὶ ψυχαὶ πτερογίζουν ἀόρατοι γύρω ἀπὸ τοὺς τάφους καὶ ψιθυρίζουν λόγια πόνου καὶ λύπης εἰς τοὺς ζωντανοὺς ἐπισκέπτας. Ἐδῶ, γύρω ἀπὸ ἕνα παιδικὸ μνημα, μιὰ ψυχὴ μικροῦ παιδιοῦ ὀλόλευκη ὡς πεταλούδα, πετᾷ ἐπάνω ἀπὸ τὰ λευκὰ τριαντάφυλλα ποῦ στολίζουν τὸν μικρὸν τάφον καὶ λέγει μὲ παράπονον. Σήμερα μόνον, μάννα μου, ἐπερίμενες τὴν ἡμέραν αὐτὴν, γὰρ νὰ μοὺ φέρῃς ὀλίγα ἄνθη καὶ νὰ δροσίσης τὸ χῶμα τοῦ τάφου μου μὲ ὀλίγα δάκρυα; Καὶ δὲν μὲ ἐνθυμῆθηες τὰ Χριστούγεννα, ποῦ τὰ παιδάκια χορεύουν γύρω εἰς τὰ πράσινα δένδρα καὶ τὸ νέον ἔτος ποῦ μοιράζονται τὰ παιχνίδια καὶ ποῦ ἡ μουσικὴ καὶ ἡ σφουρίκτες διαλαλοῦν τὴν χαρὰν τῶν παιδιῶν;

Παρεκὶ μιὰ νυφοῦλα εἴκοσι χρόνων μοιρολογεῖ τὴν νεότητά ποῦ ἔχασε καὶ τὴν χαρὰν, ποῦ τῆς ἐπήρεν ἄλλῃ. Ἄλλοῦ ἢ ψυχῆ ἐνὸς γέροντος πατέρα ἀναζητεῖ τὰ παιδιὰ ποῦ ἐμεγάλωσε μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδιάς του καὶ μὲ τὸν ἰδρώτα

τοῦ γεροντικοῦ μετώπου του. Τὸν ἐξέχασαν ἔτσι γρήγορα. Οὔτε ἕνα λουλούδι, οὔτε ἕνα δάκρυ, οὔτε μιὰ προσευχὴ! Καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ γέροντος πατέρα στεναίνει ἕνα βαρὺ στεναγμὸ, γιὰ τὴν ζήλει τὴν γειτονικὴ ψυχὴ μῆς μάννας, ποῦ παιδιὰ καλὰ καὶ ἀγαπημένα δὲν ἀφίνουν ποτέ μόνῃ. Ὁ τάφος της εἶναι στολισμένος μὲ μικρὰ στεφανία καὶ μὲ ὀλόχλωμα κίτρινα κεράκια καὶ μὲ λουλούδια σκόπια ὄλο μῦρα καὶ ἀρώματα. Τὰ παιδιὰ της, τὰ ἐγγονάκια της, γονατισμένα γύρω εἰς τὸν εὐτυχισμένον τάφο φαίνονται ὡς νὰ λέγουν λόγια ἀγάπης καὶ τρυφερότητος καὶ στοργῆς.

Ἡ ψυχὴ μῆς κόρης δέκα ἕξ χρόνων, φαίνεται ψιθυρίζουσα λόγια παρηγορίας σὲ μιὰ γρηὰ πτωχὴ μητέρα, ποῦ δὲν θέλει νὰ παρηγορηθῆ. Ἡ γρηὰ δὲν ἔφερεν οὔτε στεφάνια, οὔτε λουλούδια ἀνθοπωλείων καὶ μπουκετάκια ἀγοραστά. Ἐχει θερίσει τοὺς ἀγρούς, μὲ συμμένο ὄφες ὀλόκληρες τὸ καμπουριασμένο ἀπὸ τὸν πόνον καὶ τὰ γεράματα σῶμα της. Ἐχει σκάψει μὲ τὰ νύχια της τὴν γῆ, τὴν κακὴ γῆ, ποῦ ἐνῶ δίδει ζωὴ σὲ τόσα ἀγριολούλουδα, τῆς ἐκατάπει τὸ δίκότης τὸ μοναδικὸ λουλούδι, τὸ καμάρει της, τὴ δόξα της, τὰ πλοῦτή της.

Καὶ τὴν ἐδικαίεται ἡ γρηὰ ματώνοντας τὰ χέρια γὰρ νὰ ξερριζώνη τῆς κυκλαμιὲς ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ ἀγκάθια καὶ νὰ ἀφανίζῃ τῆς μαργαρίτες καὶ νὰ θερίζῃ τῆς κόκκινες ἀνεμώνες καὶ τῆς τριανταφυλλίες ἐγκλαντίνες ποῦ τόσο μοιάζουν μὲ τὰ μάγουλα καὶ μὲ τὸ δροσερὸ στόμα τῆς ἀγαπημένης της. Μὲ αὐτὰ στολίζει τὸ πτωχικὸ μνημα, τὸ σκεπασμένο μὲ χαλικάκια, ποῦ τὰ κουνάλασε μόνῃ της ἡ γρηὰ μητέρα ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὸ γεφύρι τοῦ Ἰλισσοῦ. Ἀλλὰ τὰ χαλικάκια δὲν φαίνονται. Ὁ τάφος εἶναι ἀνθῶν, ποῦ δὲν μαραίνεται ποτέ, ποῦ ἀνανεώνεται κάθε ἡμέρα καὶ ποῦ θὰ ἀνανεώνεται πάντα, ὡστότου τὰ γεροντικά δάκτυλα θὰ ἔχουν δύναμιν νὰ θερίζουν τὰ ἀγριολούλουδα τῆς γῆς.

Γύρω ἀπὸ ἕνα κατάλευκον μαρμαρένιον τάφο, μὲ ἀγάλματα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μὲ ἐπιγραφὰς καὶ ἡμερομηνίας σκαλισμένες μὲ χρυσάφι, τρεῖς τέσσερες ψυχὴς ἀπολιθωμένες καὶ αὐτὲς ἀπὸ τὴν μοναξιά τῶν ρίχνουν βλέμματα φθόνου εἰς τὸν ἀνθισμένον τάφο τοῦ πτωχοῦ κοριτσιοῦ. Οὔτε ἕνα λουλούδι, οὔτε ἕνα κερὶ, οὔτε μιὰ ψυχὴ ζωντανῆ γύρω τῶν. Δυὸ ζητιάνοι κάθονται εἰς τὰ μαρμαρένια σκαλοπάτια τοῦ μνημείου καὶ τρώγουν κόλυβα ποῦ τοὺς ἐμοίρασαν γυναικοῦλες ἀπὸ γειτονικοὺς τάφους.

Παράξενο! Ὀλόγυρα εἰς ὄλους σχεδὸν τοὺς μαρμαρένιους τάφους μὲ τὰ κομψὰ καὶ συμμε-

τρικά αγάλματα ή αυτή μοναξιά και εγκατάλειψις βασιλεύει.

Μήπως οι πλούσιοι έχωρισαν τὸ ψυχοσάββατόν των ἀπὸ τὸ ψυχοσάββατον τοῦ λαοῦ, ἢ μήπως ὕστερα ποῦ πληρώσουν ἓνα τάφον ἀπὸ μάρμαρα καὶ ἓνα γλύπτειν δι' ἀγάλματα ἐξοφλοῦν κάθε λογαριασμόν των μὲ τοὺς νεκρούς. Συνήθως εἰς τὰ μαρμαρένια αὐτὰ μνήματα ὑπάρχει καὶ κάποιον ἀγαλμα ποῦ κλαίει. Φαίνεται ὅτι τὰ πέτρινα δάκρυα δίδουν κάποτε τὴν εἰκόνα τῶν καρδιῶν ποῦ ὕψωσαν τοὺς τάφους καὶ ποῦ ἐξώφλησαν καὶ μὲ τὴν πέτρινην εἰκόνα τῆς λύπης κάθε λογαριασμόν των μὲ τὸ παρελθόν.

Εἶναι βράδυ. Ὁ ἥλιος δύνει κάτω πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Σαλαμῖνος καὶ ἓνα φῶς χρυσοκόκκινο σκορπίζεται εἰς τὴν λευκὴν πόλιν τῶν νεκρῶν, ὅταν ἓνα φανταστικὸν πυροτέχνημα καὶ μία διακριτικὴ φωτοχυσία, γεμάτη μυστήριον νὰ κλείη τὴν ἐορτὴν τοῦ θανάτου. Ἐνα κύμα ροδοκόκκινον σχηματίζει μίαν φωτοσφάνην ἐπάνω εἰς τὸν μαρμαρένιον κολοσόφον, ὅπου δεσπόζει ὄλων τῶν τάφων, τὸ **μνημεῖον τοῦ Τσοῦτσα**. Ἄν ἔλειπε καὶ τὸ φῶς αὐτὸ ἀπὸ τὸν τάφον ἐνὸς νεκροῦ, ποῦ ἐσκόρπισεν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα τόσον φῶς μὲ τὴν ὠραίαν καὶ εὐεργετικὴν ζωὴν του, ὁ μεγαλοπρεπὴς τάφος θὰ ἔμενεν ἔρημος καὶ παραπονεμένος ὅπως ὅλοι οἱ τάφοι καὶ ὅλα τὰ μνημεῖα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Καὶ ἐσκέφθηκα: Δὲν θὰ ἦτον ἀρὰ γε καθῆκον τὴν ἡμέραν αὐτὴν τὰ σχολεῖα νὰ ἔκαμναν ἓνα θρησκευτικὸν περίπατον ἕως τὸ νεκροταφεῖον καὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριάς νὰ ἔφεραν ἄνθη καὶ κλαδιά δάφνης εἰς τοὺς τάφους τῶν ἡρώων καὶ τῶν εὐεργετῶν τῆς πατρίδος;

K. PAPPEN

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΥΜΝΟΥΣ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΟΥ ΜΠΑΪΡΟΝ

Z'

Ἄλλος παίρνει τὸ ποτήρι
Ἀποκάτου ἀπ' τὴν ἐλιά,
Ὡσὰν νὰ τὸν πανηγύρι,
Μὲ τὰ πόδια διπλωτά.

Καὶ ἄλλοι, ἀλίτηροι! χτυπῶντας
Πέφτουνε ἔς τὸν ἀδελφὸ,
Καὶ παινεύονται, θαρρῶντας
Ὡς ἐχτύπησαν ἐχθρό.

Καὶ τοὺς φώναξε: «Φευγᾶτε
Ἐπὶ τὸ ἔρινα τὴν τρικυμιά.
Ὡ! τί κάνετε; Ποῦ πάτε;
Γιὰ φρεθῆτε εἰρηνικά»

Ἐπειὶ ἀλλιῶς θὲ νὰ φρεθῆτε
Ἐμὲ ἔνο βασιλιά,
Ἐμὲ θὰ καταφρυσθῆτε
Ἀπὸ χέρια ἀγαρηνά»

Ἐφ' οὗ ἐδῶ ἔς τὴν παλαιὰ σου
Κατοικία καὶ ἄλλη φορὰ
Μὲ διχόνοιας τὰ παιδιὰ σου
Σοῦ ἐτοιμάσανε ἐφορία,

Ἀπὸ τότε ὁποῦ ἐσώθη
Ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ὁ Στρατηγός,
Ὅσοῦ ὁ Ἑλληνας εἰπώθη
(Καὶ τώρα ἔχι) ὁ στερινός,

Ἐως ποῦ ὁ κόσμος ἐδατοῦσε
Τὸν ἀπάνθρωπον Ἀλῆ,
Ποῦ ὅσον αἷμα καὶ ἄν ρουφοῦσε
Τόσο ἐγύρευε νὰ πῆ.

Ἐπεροῦσαν οἱ αἰῶνες
Ἐμὲ ἐξένη ὑποταγή,
Ἐμὲ ψεύτικαις κορώνας
Ἐμὲ σίδηρα καὶ ὄρη.

Καὶ ἦλθε τότε καὶ ἐπερπάτει
Ὅπου ἐπάταγες Ἐσὺ,
Καὶ τοῦ δάκρυζε τὸ μάτι,
Καὶ ἐπεθύμαε νὰ Σε ἰδῆ.

Κ' ἔλε Πότρε ἔρχεσαι πάλι!
Καὶ δὲν εἶναι ἀληθινὸ,
Ὡς μᾶς ἔχει ἀδικοβάλη
Μὲ βρωσιὰς καὶ μὲ θυμό.

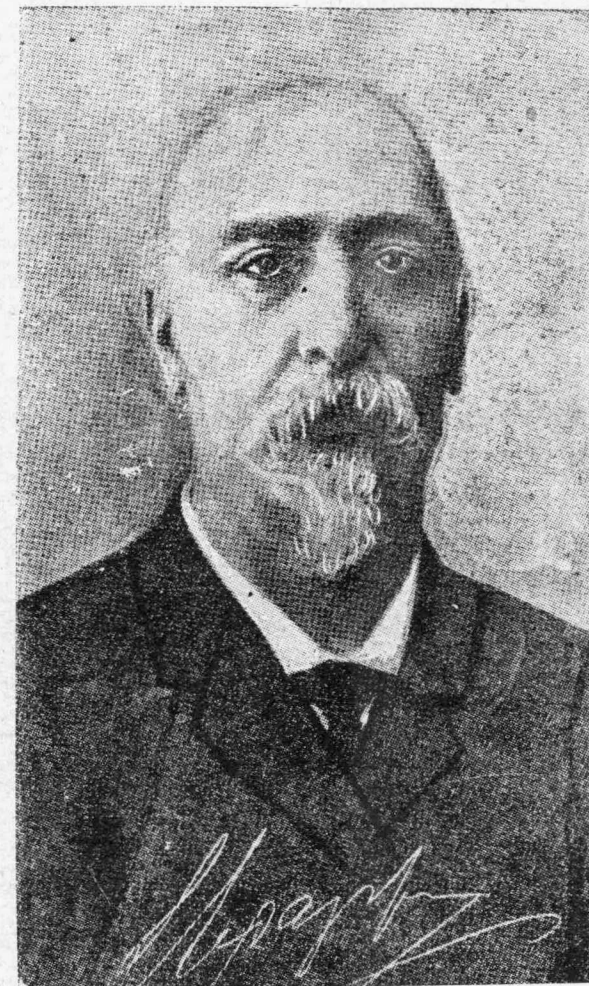
Ἐξωγράφισαν οἱ στίχοι
Τὸν γαλάζιον οὐρανὸ.
Καὶ ἐκλαιόνταν μὲ τὴν τύχη,
Καὶ μὲ τ' ἄστρο τὸ κακό.

Εἰς τὸν ὅποιον ἔχει νὰ σκῆψη
Κάθε δύναμη θνητή
Καὶ ἡ πατρίδα του νὰ στρίψη
Παρτελῶς δὲν ἔμπορεῖ

Τώρα ἀθάμπωτη ἔχει δόξα,
Καὶ μὲ φέριμο τερπνόν
Βλέπει ἀδύνατα τὰ τόξα
Τῶν ἀντίζηλων ἐθνῶν

Καὶ λαοὺς ἀλυσοδένει,
Καὶ εἰς τὰ πόδια τοῦς πατεῖ.
Καὶ τὸ πέλαγο σωμαίνει
Ἄν τοῦ σύρη μία φωνή

Τέχναις, ἄρματα, σοφία,
Τῆνε κάνουν δοξαστή,
Ὅμως θὰ βροῦνε εὐκαιρία
Νὰ τὴν φθειροῦνε οἱ καιροί,

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ κ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

Καὶ νὰ ἰδῆ τὸ ροιζικό της
Καθὼς εἶναι ἡ καταχρησία,
Ποῦ εἰς τὸ κλίμα τὸ δικό της
Κρύβει τὴν ἀστροφεγγιά.

«Ποῦ εἶν'» θὰ λένε σασιωμένοι
Ἐπὶ τὸ λεοντάρι τὸ Ἀγγλικό;
Ἐἶναι ἡ χήτη του πεισμένη,
Καὶ τὸ μούγκρισμα βουβό.»

Ἄλλ' ἡ Ἑλλὰς νὰ ξαναῆση
Ἐπὶ τὸν ἄξιον καὶ νὰ ἰδῆ
Ὅ ἐρχομὸς νὰ τὴν τιμήσῃ
Τοῦ ὑψηλότετου Ποιητῆ.

Ἐστεκε ἔς τὸ μισημένο
Τὸ ζυγὸ μ' ἀραθυμιά
Τὸ ποδάρι εἶχε δεμένο,
Ἄλλὰ ἐλεύθερη καρδιά.

Ἐκαθότουνε εἰς τὰ ὄρη
Ὁ Σουλιώτης ξακουστός

Νὰ τὸν διώξῃ δὲν ἔμπορεῖ
Πεῖνα, δίψα, καὶ ἀριθμός.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

ΠΑΡΙΣΙΝΗ γυναῖκα! Ὑπάρχει ἀρὰ γε
προῖον καὶ ἔργον τέχνης τοῦ γαλλικοῦ
πολιτισμοῦ, πολυσυνθετώτερον ἀπὸ τὴν Παρι-
σινὴν γυναῖκα! Καὶ ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ δώσῃ
ἓνα τύπον διὰ τὴν γυναῖκα τοῦ Παρισινοῦ,
ὅπως ἔμπορεῖ νὰ δώσῃ διὰ τὴν Ἀγγλίδα, ἢ
τὴν Γερμανίδα!

Ἡ πρώτη μου ἐντύπωση, ὅταν πρωτοπῆγα
πρὸ εἴκοσι περίπου χρόνων εἰς τὸ Παρίσι ὑπῆρξε
σφικτὴ διὰ τὴν γυναῖκα τοῦ Παρισινοῦ.
Ἦτο ἡ Ἐκθεσις τοῦ 1889, ἡ ἔκθεσις μὲ τὸν

πύργον τοῦ "Αιφφελ ποῦ εἶχε συγκεντρώσει εἰς τὸ Παρίσι κινητὸν πληθυσμὸν ἄπειρον. Κατεβήκαμεν εἰς ἓνα ξενοδοχεῖον μικρὸν μιᾶς παρόδου τῶν μεγάλων Boulevards. Ἡ ἰδιοκλήτρια μᾶς εἶπεν ὅτι διὰ τὸ βράδυ ἐκεῖνο δὲν εἶχε δωμάτιον, οὔτε εἰς τὸ δεύτερον, οὔτε εἰς τὸ τρίτον πάτωμα, ἀλλ' ὅτι τὴν ἐπομένην θὰ μᾶς ἔδιδεν ἓνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα. Ἦτο ἄρχα, νύκτα σχεδὸν καὶ εἴμεθα ἀφανισμένοι ἀπὸ εἰκοσιτετράωρον σιδηροδρομικὸν ταξίδι. Ἀνεβήκαμεν εἰς τὸ τέταρτον, κατὰ τὴν ξενοδοχίαν, ἀλλὰ τὸ ἕκτον πραγματικῶς ἦτο ἀπλοῦστατα μία σοφίτα, με στέγην ἐπικλινῆ ἐσωτερικῶς καὶ με ὀσμήν μούγλας. Τὰ κρεβάτια ἦσαν ὑπὸ τὸ κατέβασμα τῆς στέγης εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν ἐσηκονόμεθα ἀποτόμως θὰ ἐσπάζαμεν τὰ κεφάλια μας.

Διὰ τὴν νύκτα ἐκείνην τῆς ἀϋπνίας καὶ τοῦ μαρτυρίου, ἐπληρώσαμεν δώδεκα φρ. ἐνοίκιον, ἓνα φρ. φωτισμὸν καὶ 3 φρ. διὰ ζεστό νερό, ὅχι λουτροῦ, ἀλλὰ πλυσίματος στοιχειώδους μέσα εἰς τὸ δωμάτιον. Ἡ ξενοδόχος ἦτο νέα γυναῖκα, ἡ ὁποία διὰ νὰ μᾶς κρατήσῃ τὸ βράδυ εἶχε μεταμορφωθῆ εἰς ἄγγελον καὶ διὰ νὰ μᾶς ἀφίσῃ τὸ πρωὶ νὰ φύγωμεν εἶχε μεταμορφωθῆ εἰς κάτι τι μεταξὺ Ἐρρινώς καὶ στρίγγλας.

Ἦτο ἡ Παρισινὴ λωποδύτρια, ἡ ὁποία ὑπὸ τὸ ἐξώτερον ἐμπόρου ἐλήστευεν ἀσυνείδητα τοὺς δυστυχεῖς ξένους, ποῦ ἐπιπταν εἰςτὰ νύχια της. Ἦτο ἡ γυναῖκα τοῦ λαοῦ, ἡ μέχρι κκαουργήματος ἀπληστοῦ, ἡ ὁποία ἀφοῦ ἐκέρδισεν ὀλίγα χρήματα ὡς καμαριέρα ἢ μαγειρίσσα μεγάλων σπιτιῶν, τὰ ὁποῖα ἐλήστευεν, ὅσον ἠμπούρεσε, elle s'est établie, ὅπως λέγουν ἐκεῖ, ἐπιχειρηματίας ξενοδόχος.

Με τοῦτο δὲν θὰ εἶπῃ ὅτι κάθε ἐμπορος εἶναι καὶ λωποδύτρια. Ὑπάρχουν γυναῖκες βιομήχανοι καὶ ἔμποροι τιμιώτατοι καὶ ἀξιοπρεπεῖς, αἱ ὁποῖαι εἶναι διὰ τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους παράγοντας τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου. Ἀπὸ τὴν ἀληθευμένην Boucicaut, τὴν ἰδρύτριαν τοῦ Bon Marché καὶ τὴν πρώτην διοργανώτριαν τῶν μεγάλων μαγαζιῶν, ἕως τὴν τελευταίαν πωλήτριαν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ὑπάρχει ἓνας πληθυσμὸς ἐκατοντάδων χιλιάδων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται με εὐγένειαν μεγάλης κυρίας καὶ με εὐσυνείδησιν τιμίου τραπέζιτου.

Ἡ πωλήτρια, ἡ ὁποία τὸ βράδυ μιᾶς ἡμέρας κοπιαστικῆς καὶ ἐκνευριστικῆς ἔχει ἀκόμη τὴν ὑπομονὴν νὰ σᾶς κατεβάσῃ ὅλα τὰ εἶδη τῆς rayon της, διὰ νὰ σᾶς πωλήσῃ ἓνα ἀντικείμενον ἔστω καὶ ἐνός φράγκου, καὶ νὰ σᾶς

εἰπῇ χίλια εὐχαριστῶ καὶ νὰ σᾶς δώσῃ ὄδηγίαν, ἐνῶ σᾶς συνοδεύῃ εἰς τὸ ταμεῖον, πρέπει πραγματικῶς νὰ ἀγαπᾶ τὴν ἐργασίαν καὶ νὰ αἰσθάνεται τὰ καθήκοντά της πρὸς αὐτήν, διὰ νὰ συγκρατῆ κάθε ἐκδήλωσιν κόπου, ἀνυπομονησίας καὶ ἐκνευρισμοῦ.

Ἡ γυναῖκες μας εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἐμπορίου μας, μοῦ εἶπεν ἓνας χρυσοκόμος Ἑβραῖος ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὑπανδρευμένος με μίαν Παρισινήν. Ἐργάζονται διπλάσια ἀπὸ ἡμᾶς καὶ ἀσυγκρίτως ἐξυπνότερα. Καὶ συνήθως μόνον ἡ σύζυγος εὐρίσκεται εἰς τὸ κατάστημα, ἐνῶ ὁ ἄνδρας τρέχει εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἐργασίας. Ἡ ἀγορὰ ὅλη ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον εἶναι εἰς χερία γυναικεῖα. Καὶ ἀγορὰ Παρισινὴ θὰ εἶπῃ κυκλοφορία χρηματικὴ τῆς ἡμέρας δῶς ἕως τριῶν ἑκατομμυρίων.

Ὅπου καὶ ἂν τὴν ζητήσετε θὰ τὴν εὑρετε ἐπισήμως ἐγκατεστημένην εἰς τὴν ἐργασίαν τὴν Παρισινὴν ἀσπίν. Ταχυδρομεῖα, τηλεγραφεῖα καὶ τηλέφωνα, σιδηροδρομικὰ γραφεῖα, Τράπεζαι, δημαρχεῖα, ὑπουργεῖα, παντοῦ ἔχει θέσιν, παντοῦ ἐργάζεται σοβαρὰ καὶ τίμια, παντοῦ ἐμπνέει τὸν σεβασμὸν καὶ παντοῦ σκορπίζει τὴν χάριν τῆς κομψότητος καὶ τῆς τάξεως ποῦ τὴν διακρίνει. Καμμία ἀπὸ τὰς ἐργαζομένας αὐτὰς γυναῖκας δὲν παρουσιάζεται ἀτημέλητος ἢ πτωχὰ ἐνδεδυμένη. Τὸ κτένισμά της εἶναι ὡς νὰ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ κομμωτήριον τοῦ συρμοῦ εἰς κάθε ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ τὸ φόρεμά της ἔχει τὸ chic τῶν φορεμάτων μεγάου ῥάπτου. Τὰ χερία της ἐπιμελημένα φαίνονται ὅταν νὰ μὴν ἔχουν ἄλλην ἑνασχόλησιν παρὰ νὰ ξεφυλίζουν ἄνθη καὶ τὸ παπούτσι της φρέσκο πάντοτε δίδει ἰδέαν τῆς καλαισθήτου ἐπιμελείας τοῦ ὅλου ἐγὼ της.

Ὅπισθεν ἀπὸ τὸ μαγαζὶ ὑπάρχει ἓνα μικρὸ πρόχειρο νοικοκυρεῖο τῆς Παρισινῆς ἐμποροῦ. Μισὸ δωμάτιον ποῦ φωτίζεται ἀπὸ γκαζ ἢ ἡλεκτρικὸν με ἓνα μικρὸ παραβάν ποῦ κρύπτει ὀπίσθεν τοῦ ἓνα μηχανικὸ φουρνέλο. Μία δουλίτσα κάποτε βοηθεῖ εἰς τὸ νοικοκυρεῖο αὐτό. Συχνότερα μιὰ femme de menage θὰ ἔλθῃ τὸ πρωὶ δῶς ὡρες, νὰ ἀνάψῃ τὴν φωτιά, νὰ πλύνῃ τὰ πιάτα καὶ τὸ πάτωμα, νὰ βάλῃ τὸ ψητὸ ἢ τὸ βραστὸ ἐπάνω. Καὶ ἡ ἔμπορος ποῦ ἔχει πάει μόνη της εἰς τὴν ἀγορὰν, θὰ ἐπιβλέπῃ καὶ τὸ ψητὸ της ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Τὸ μικρὸ καμαράκι ἀστράπει ἀπὸ καθαριότητα, καὶ ἓνα μπουκέτο με λουλούδια στολίζει ἀπαραιτητῶς τὸ τραπέζι κάθε μεσημέρι, ὅπου μαζεύεται ὅλη ἡ οἰκογένεια, τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ ὁ ἄνδρας ἀπὸ τὴν δουλειά του,

ἐὰν τὸ ἐμπόριον τῆς συζύγου δὲν ἀπασχολῆ καὶ αὐτόν.

Τὸ βράδυ εἰς τὸ σπῆτι ὅλα εἶναι τακτικὰ καὶ ἔτοιμα. Ἡ ὑπηρετριά εἰξεύρει ὅτι τὸ σπῆτι πρέπει νὰ λάμπῃ, ὅτι τὸ φαγητὸ πρέπει νὰ εἶναι ἔτοιμο, ὅταν θὰ ἔλθουν ἀπὸ τὴν δουλειά. Οἱ πτωχότεροι ποῦ δὲν ἔχουν μεγάλας οἰκογενείας, δὲν ἔχουν ὑπηρετρίαν. Τὸ βράδυ τρώγουν εἰς τὸ γειτονικὸν Duval με ἓνα φράγκο ὁ ἄνθρωπος ἓνα καλομαγειρευμένο πιάτο φαί, φρούτο, τυρὶ καὶ κρασί.

Ὅταν τὰ παιδιὰ μεγαλώσουν, δηλαδὴ ἀπὸ δέκα καὶ δώδεκα χρόνων, ποῦ τελειοῦν τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, βοηθοῦν καὶ αὐτὰ εἰς τὴν ἐργασίαν. Τότε ἀρχίζουν οἱ γονεῖς νὰ ξεκουράζονται. Θὰ πάρουν ἐμπορικὰ μαθήματα δύο τρεῖς ὡρες τὴν ἡμέραν καὶ τῆς ἄλλης ἀσκοῦνται εἰς τὸ μαγαζὶ των, εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος. Ὅσα καὶ ἂν ἔχη κερδίση ὁ ἔμπορος δὲν σκέπτεται ποτε νὰ βγάλῃ τὸ παιδί του ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του. Θὰ γείνη καὶ αὐτὸ ἔμπορος, ἀγορὴ ἢ κορίτσι, ἀδιάφορον. Ἡ κόρη θὰ γίνῃ ἔμπορος ἐπιστήμων, θὰ ἔχη μάθει πιάνο, θὰ ξέρῃ νὰ ζωγραφίσῃ, θὰ ξέρῃ ἴσως ἀγγλικά, ἀλλὰ θὰ διαδεχθῇ τὴν μητέρα, θὰ μεγαλώσῃ τὴν ἐργασίαν, θὰ μεταφερθῇ εἰς κεντρικότερον μέρος, ἴσως κοντὰ εἰς τὰ boulevards, θὰ ἐκτείνῃ τὸν κύκλον τῆς δουλειᾶς, ἀλλὰ θὰ μείνῃ ἔμπορος.

Ἀλλὰ τὰ μωρά, τί γίνονται τὰ μωρά καὶ ποῦ τὰ φροντίζει; Ἐρωτήσατέ ποτε τί γίνονται τὰ μωρά τῶν πλουσίων, ὅταν ἡ μητέρα δὲν ἔχουν γάλα ἢ ξενυκοῦν εἰς τοὺς χορούς ἢ περνοῦν τῆς ἡμέρας των εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον; Ὅπως αὐτὰ ἔτσι καὶ ἐκεῖνα ἔχουν παραμάνας. Ἡ πλουσία ἔμπορος ἔχει παραμάναν εἰς τὸ σπῆτι, ἡ πτωχὴ δίδει τὸ παιδί της εἰς παραμάνα χωρικὴν. Αὐτὸ ἄλλως συνειθίζεται εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὅχι μόνον αἱ ἔμποροι, ἀλλὰ καὶ αἱ εὔποροι τάξεις τῶν ἀστῶν, δίδουν τὰ μωρά των εἰς τὸ χωριό. Ὁ καθαρὸς ἄερας, ἡ ἀπλή ζωὴ, τὸ κέρδος τῆς χωρικῆς σηματοποιεῖ ἓνα περιβάλλον ὑγιεινότητος διὰ τὰ Παρισινὰ μωρά.

Εἶδα παιδιὰ δύο χρόνων με μάγουλα σὰν ρόδα ποῦ μόλις εἶχεν ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὴν παραμάνα του. Τὰ ζυγίζου κάθε μῆνα, ποῦ τὰ φέρουν εἰς τὴν πόλιν, τὰ βλέπει ὁ ἰατρός καὶ ἡ ἀμοιβὴ κανονίζεται με τὴν ἀνάλογον ὑγείαν τοῦ μικροῦ.

Καμμία φορὰ, ὅταν τὰ μικρὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ Παρίσι ἀσθενοῦν. Ἡ ζωὴ τῆς μεγάλης πόλεως τὰ μαραίνει. Καὶ τότε ἐπιστρέφουν καὶ πάλιν εἰς τὸ χωριὸν καὶ δυναμώνουν,

Ἄλλ' ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτὰ λείπει ἡ σπορὴ τῆς μητέρας, ἡ οἰκογενειακὴ περίθαλψις. Αὐτὸ λείπει, εἶναι ἀλήθεια. Ἀλλ' ἀρὰ γε ἡ σπορὴ τῆς ἀστῆς, ἡ ὁποία διὰ νὰ φαίνεται κυρία καὶ νὰ φορῆ ὠραῖον φόρεμα κακοτρώγει καὶ κατοικεῖ εἰς ἀνήλιον καὶ στενὸ σπῆτι, ἀναπληροῦ τὰς ὑγιεινὰς ὠφελείας τοῦ καθαροῦ ἀέρος καὶ τοῦ θρεπτικοῦ γάλατος τῆς καλοτρεφόμενης χωρικῆς; Καὶ ἀρὰ γε ἡ ἀεργὸς ἀσπὴ ποῦ περιμένει ἀπὸ τὸ γλίσχρον εἰσόδημα τοῦ ἀνδρός τῶν ἑκατῶν ἢ διακοσίων δρ. τὸν μῆνα νὰ τραφῇ ἡ οἰκογένεια καὶ νὰ πληρωθῇ τὸ νοῖκι καὶ νὰ ἐδουλοῦν τὰ παιδιὰ ἔχει κλν νὰ φάῃ ἀρκετὰ διὰ νὰ δώσῃ γάλα θρεπτικὸν εἰς τὸ μικρὸ της; Καὶ ἔχει ὄρεξιν, στενοχωρημένη ὅπως εἶναι ἀπὸ τὰ χίλια βάσανα, νὰ χαιδέψῃ τὸ μικρὸ της ἢ τὸ ξεγελαῖ εἰς τὴν κούνια, με ὀλίγο λουκούμι, ἢ ὀλίγη ζάχαρι εἰς ἓνα μαντυλάκι, τὸ ὅποτον πιπιλίζει, φανταζόμενον ὅτι κάτι τρώγει, χωρὶς ποτε νὰ χορταίνῃ;

Δὲν ἔχει κανεὶς παρὰ νὰ ρίψῃ ἓνα βλέμμα εἰς τὰς μικροτέρας τάξεις τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ τῶν νηπιαγωγείων διὰ νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀθλιότητα τῶν ὄρων τῆς ὑγιεινῆς τῶν παιδιῶν τῶν μὴ εὐπόρων ἀστικῶν τάξεων. Χλωμά, μαραμένα, ἄσχημα, βρώμικα, ἰδοὺ τὰ ἀποτελέσματα τῆς φιλοσοφίας ἀδελφομένης με τὴν φτώχεια, ὅπου ἀπὸ ἓνα μόνον ἐργαζόμενον περιμένουν νὰ ζήσουν ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ ἄεργοι.

K. HAPPEN

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ

M ΚΑΤΑ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ τῆς γυναικὸς καὶ ἡ τῆς τελείας ὑποδουλώσεως της εἰς τὸν ἄνδρα μέθοδος τῶν Βραχμάνων ἀποδεικνύεται εἰς τὴν σειράν τῶν ρητῶν, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἓν εἶδος κώδικος, τὸ Πάδμα-Πουράνα, εἰς τὸ ὅποσον δὴθεν ἀναπτύσσονται τὰς ἰδέας τοῦ Μανουῦ.

«Καὶ ἂν ὁ σύζυγος εἶναι τυφλός, κωφός, παραμορφωμένος, χωρὶς φωνήν, πρέπει νὰ τὸν θεωρῆ θεόν της, νὰ τὸν ἀγαπᾶ, καὶ νὰ τὸν περιποιῆται... Ἐὰν ὁ σύζυγός της γελαῖ, θὰ γελαῖ καὶ αὐτή. Ἐὰν λυπηθῇ, θὰ πένθη. Ἐὰν κλαίῃ, θὰ κλαίῃ. Δὲν θὰ παρατηρῇ ποτε ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος ἄνδρας νέος καὶ ὠραῖος, ἀλλ' οὔτε θεὸς ὠραῖος. Καὶ τοῦτον ἀκόμη θὰ ἀτενίσῃ με περιφρόνησιν, διότι οὔτε τὸν ὠραι-

ότατον τῶν θεῶν, ἤμπορεῖ νὰ συγκρίνη μὲ τὸν ἄνδρα τῆς, ὁ ὁποῖος εἶναι θεὸς τῆς.

Ἐὰν ὁ σύζυγός ἡ ταξειδύσῃ καὶ τὴν διατάξῃ νὰ μείνῃ, θὰ μείνῃ. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του δὲν θὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας, δὲν θὰ πλυθῇ, δὲν θὰ λουσθῇ, δὲν θὰ τρίψῃ τὰ δόντια τῆς, δὲν θὰ καθαρίσῃ τὰ νύχια τῆς, δὲν θὰ ἀρωματίσῃ τὰ μαλλιά τῆς, δὲν θὰ φάγῃ παρὰ μίαν φοράν τὴν ἡμέραν, δὲν θὰ κοιμηθῇ εἰς κρεβάτι, δὲν θὰ βάλῃ νέον φάρμακον, ἀλλ' οὔτε κανένα στολισμόν.

Ἐὰν ὁ σύζυγός τῆς δὲν θέλῃ νὰ φάγῃ, δὲν θὰ τρώγῃ καὶ αὐτὴ καὶ ὅταν ἐκεῖνος ἀποθάνῃ καὶ ἐὰν ἔχῃ υἱούς καὶ ἐγγονούς, θὰ τοὺς ἀρίσῃ διὰ νὰ κατὰ ζῶσα ἐπάνω εἰς τὴν πυράν, ὅπου θὰ κατὰ τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ συζύγου τῆς».

Καὶ ἰδοὺ πῶς ἀπὸ τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἐξουτελισμοῦ, αἱ δυστυχεῖς γυναῖκες ἐφθάσαν καὶ εἰς τὴν θυσίαν τῆς ζωῆς τῶν ἀκόμη. Ἰδοὺ πῶς οἱ Βραχμᾶνες ἐστρεβλώσαν ἀρχαῖον ρητὸν τοῦ Βέδα, διὰ νὰ πείσουν τὰς γυναῖκας ὅτι ὅταν οἱ ἄνδρες τῶν ἀποθάνουν, οφείλουν νὰ τοὺς ἀκολουθοῦν καὶ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ἀκόμη, ὅπως δι' αὐτῶν λάβουν θέσιν ἐκλεκτὴν πλησίον των.

Μετὰ τὴν ἐπικήδειον τελετὴν ὁ ἱερεὺς τῶν Βέδα ἀπαγγέλλει τὴν φράσιν: «Ὅσαι γυναῖκες δὲν εἶναι χῆραι, ἀλλ' ἔχουν καλοὺς συζύγους ἅς πλησιάσουν νὰ χύσουν ἔλαιον καὶ βούτυρον εἰς τὴν πυράν. Αἱ μητέρες ἅς ἀνέλθουν πρώται εἰς τὸν βωμόν, χωρὶς δάκρυα καὶ λύπην, στολισμένα μετὰ ὡραῖα κοσμήματα».

Αἱ Βραχμᾶνες μετὰ τὴν μεταβολὴν δύο τριῶν γραμμᾶτων ἀντικατέστησαν τὴν λέξιν βωμόν μετὰ τὴν λέξιν πυράν καὶ καθιέρωσαν ὡς θρησκευτικὴν ὑποκρέωσιν τὸ καύσιμον τῆς χήρας ἐπάνω εἰς τὴν πυράν, ὅπου κἀεταί ὁ νεκρὸς τοῦ συζύγου.

Ἡ φρικώδης αὐτὴ συνήθεια διατηρεῖται ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν καθυπόταξιν τῶν Ἰνδιῶν εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς καὶ εἰς μουσουλμανικὰ φυλάξ. Οἱ Ἀγγλοὶ διὰ συνθηκῶν δὲν δύνανται νὰ ἐπεμβαίνουσι εἰς τὰ θρησκευτικὰ ἔθιμα τῶν Ἰνδιῶν καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐτόλμουσι νὰ ἀπαγορεύσουσι διὰ νόμου τὴν τερατώδη καὶ δολοφονικὴν αὐτὴν συνήθειαν. Ἐπροσπάθησαν ὅμως διὰ τῶν ἱεραποστόλων καὶ διὰ τῆς πειθοῦς νὰ ἀναστειλοῦν τὸ κακόν. Τοῦτο εἰς μερικὰς πόλεις ἔφερεν ἐντελῶς ἀντίθετα ἀποτελέσματα. Διότι τοιαύτη ἀποστροφή ὑπάρχει ἐκ μέρους τῶν Ἰνδιῶν εἰς τοὺς κατακτητὰς των, ὥστε εὐθὺς ὡς ἐζήτησαν νὰ ἐπέμβουσι πρὸς κατάργησιν τοῦ ἔθιμου τούτου, αἱ Ἰνδαὶ γυναῖκες αἱ ὁποῖαι ἐρρίφθησαν εἰς τὴν πυράν ἀπὸ μῆσος

πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς καὶ θρησκευτικὸν φανατισμόν, μόνον εἰς τὴν Βεγγάλην ἐφθάσαν εἰς ἐν ἕτος εἰς τὸν ἀπίστευτον ἀριθμὸν τῶν ἑκατὸν ἑξ. Οἱ Μουσουλμάνοι ὅμως κατακτητὰς μέρους τῶν Ἰνδιῶν κατήργησαν ἀναίρετως τὸ βάρβαρον αὐτὸ ἔθιμον.

Ὁ διασημότερος Ἰνδολόγος κ. Colebrook, ὁ ἐρμηνευτὴς τοῦ σχετικοῦ ρητοῦ τῶν Veda λέγει ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου: Εἶναι ἴσως τοῦτο τὸ καταπληκτικώτερον παράδειγμα τοῦ κόσμου, τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ ἐπιτελέσῃ κληρὸς χωρὶς συνείδησιν. Ἄνὰ χιλιάδας ἐθυσιάσθη καὶ θυσιάζεται ἡ ζωὴ δυστυχῶν ἕνεκα τῆς ἀνακριβοῦς μεταφράσεως καὶ κακῆς ἀποδόσεως καὶ ἐφαρμογῆς μιᾶς ἰδέας σκοπίμως ἀκρωτηριασθείσης. Διότι μόνον ἡ κακὴ θέλησις τῶν Βραχμᾶνων καὶ ἡ ἐπιμονὴ τῶν μεταγενεστέρων, ὅπως θεωροῦν τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀλανθᾶστους, τοὺς κάμνει νὰ παραβλέπουσι καὶ νὰ μὴ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τοὺς στίχους τῶν ἱερῶν βιβλίων Βέδα, οἱ ὁποῖοι παρακολουθοῦν ἀμέσως τὴν παραλλαγείσαν περίοδον. Οἱ στίχοι αὐτοὶ μεταφράζονται κατὰ λέξιν ὡς ἑξῆς: «Σῆνω, λέγει ὁ ἱερεὺς πρὸς τὴν γυναῖκα. Ἐπᾶνεθε εἰς τὸν κόσμον τῆς ζωῆς. Μὴ κοιμᾶσαι πλησίον ἐκείνου τοῦ ὁποῖου ἡ ζωὴ ἔφυγε. Ἐλα μαζί μας. Ἀφοῦ ἐξετέλεσες τόσον καλὰ τὰ καθήκοντά σου πρὸς τὸν σύζυγον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἄλλοτε ἔδωκες τὴν χεῖρα σου καὶ ὅστις σὲ κατέστησε μητέρα».

Τὸ ἔθιμον λοιπὸν αὐτὸ χρονολογεῖται μόνον ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς κληροκρατίας τῶν Ἰνδιῶν, δηλαδὴ τῆς καταπτώσεώς των. Καὶ μόλις τώρα ἤρχισε νὰ γεννᾶται ἐλπίς σωτηρίας ἀπὸ τὴν Ἰνδιάν καὶ πάλιν γυναῖκα, ἡ ὁποία εἰς ὠρισμένους τάξεις ἤρχισε καὶ νὰ μορφώνεται ἐπιστημονικῶς. Σήμερον θυγατέρες πλουσίων Ἰνδιῶν ἐκπαιδεύονται ὡς ἱατροὶ εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἀμερικῆς, καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας δ' ἀκόμη ἰδρύθη Πανεπιστήμιον, εἰς τὸ ὁποῖον σπουδάζουν πολλοὶ Ἰνδαί, αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν νὰ ἐργάζονται συστηματικῶς διὰ τὴν κατάργησιν τῶν βάρβαρων αὐτῶν ἐθίμων, τῶν ὁποίων ἡ διατήρησις οφείλεται πρὸ παντὸς εἰς τὸ σατανικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν ἀθλιότητα τῆς ζωῆς ἣν οἱ Βραχμᾶνες ἐδημιούργησαν διὰ τὴν χήραν γυναῖκα.

«Ἡ χήρα καὶ μόνον ἀντικρύση ἀπὸ μακρὰν ἄνθρωπον, τοῦ φέρει δυστυχίαν. Ὄνομάζεται Βεουάδα τὸ ὁποῖον θὰ εἰπῇ «ξυρισμένη κεφαλὴ» τὸ τελευταῖον δεῖγμα τῆς ταπεινώσεως καὶ περιφρονησεως. Ἡ τελετὴ δὲ τοῦ ἐξουτελισμοῦ αὐτοῦ ἔχει κατὰ τὸ φοβερόν τὴν χήραν περικυκλόνουν ὅλοι αἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς

τὴν ρίπτουν κάτω κλαίοντας, σχηματίζουν κύκλον γύρω τῆς καὶ τὴν μοιρολογοῦν, Ἐπειτα τῆς κόπτουν τὴν κορδέλαν μετὰ τὸ χρυσοῦν νόμισμα, ποῦ φορεῖ ἅθε ἐγγαμῶς εἰς τὸν λαυμόν τῆς καὶ ὁ κουρεὺς τῆς ξυρίζει σύριζα τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴν δὲν ἤμπορεῖ οὔτε νὰ λούεταί, οὔτε νὰ ἐνδύεταί, οὔτε νὰ στολιζέται. Εἶναι ἡ ἀφωρισμένη, τὴν ὁποῖαν οὔτε ξένοι, οὔτε συγγενεῖς θέλουσι νὰ ἀντικρύσουσι πλέον. Διὰ τοὺς συγγενεῖς ἡ χήρα εἶναι ὄνειδος. Διὰ τοὺς ξένους εἶναι ἀτιμία. Ἐπαίτης ἄνδρας, τυφλὸς καὶ ἀνάπηρος δὲν θὰ κατεδέχετο νὰ νυμφευθῇ νέαν, ὠραίαν καὶ πλουσίαν χήραν, χωρὶς νὰ ἀτιμασθῇ καθ' ὁλοκληρίαν. Τὸ φοβερόν δὲ εἶναι ὅτι ὑπάρχουν χῆραι δέκα πέντε ἐτῶν, ἐνίοτε καὶ δώδεκα μόνον, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπρόφθασαν νὰ ἐννοήσουσι διατὶ ἐγεννήθησαν, ἀφοῦ τόσον πρόωρα καταδικάζονται εἰς θάνατον καὶ εἰς ἀτιμίαν.

(Ἀπὸ τὴν Ἱστορίαν τῆς Γυναικὸς τῆς κ. Κ. Πιερρέν).

ΕΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

Ὁ πολιτικὸς γάμος τῆς δεσποινίδος Καρόλ καὶ τοῦ κόμητος Sant-Anna ἐτελέσθη τὴν 10ην Ἰουλίου. Ὅταν ἐξῆλθον ἀπὸ τὸ προξενεῖον τῆς Ἰταλίας, ὁ Λέλο ἔβαλεν εἰς τὸ αὐτὸ ἀμάξι τὴν νέαν κόρην μετὰ τὴν μητέρα του καὶ τὸν κύριον καὶ κυρίαν Ρονάλδου.

Τῆς ἐφίλησε τὸ χεῖρ καὶ ἔπειτα κατὰ τὸ ἰταλικὸν ἔθιμον τὴν ἐχαίρησε μετὰ τὸν τίτλον τῆς.

— Au revoir, κόμησσα, εἶπε μετὰ συγκινημένον μειδίημα.

Ἡ Δώρα ἐκοκκίνισε ἀπὸ εὐχαρίστησιν καὶ ἐκπλήξιν.

— Δὲν θέλετε νὰ πῆτε πῶς εἶμαι ὑπανδρευμένη πλέον! εἶπε μετὰ κωμικὸν τρόπον.

— Ἀπολύτως!.. ἐὰν ᾔθελα ἤμπορουσα νὰ σὰς πάρω μαζί μου εἰς τὸ «Μέγα Βενοδοχεῖον». Ὁ νόμος μοῦ δίδει τὸ δικαίωμα.

— Ὑπανδρευμένη! Ἄ! αὐτὸ εἶνε πάρα πολὺ!.. καὶ δὲν ἄκουσα αὐτὸ ποῦ μὰς ἐδιάβασαν! Τὶ σὰς ὑπεσχέθη;

— Τυφλὴν ὑποταγὴν, τελείαν ὑπακοήν.

— Ἀλλὰ εἶνε φοβερόν!

— Μὴ φοβεῖσθε, ἀναλαμβάνω νὰ σὰς κάμω

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΕΛΕΘΝΩΡΑ ἢ λαβόσσα τὸ παρῶσιμον Σεφακάτ

τὴν ὑπακοήν καὶ τὴν ὑποταγὴν πολὺ γλυκαίως, εἶπεν ὁ κόμης μετὰ τόλμην.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν τὸ ἀμάξι ἐκινήθη καὶ τὰ μάτια τοῦ Λέλο συνήντησαν τὸ πρόσωπον τῆς Ἐλένης, ἕνα πρόσωπον ὠχρόν καὶ μετὰ χροακτηριστικὰ συνεσταλμένα, ἀλλ' εἰς τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο κάποια ὑπερήφανος περιφρόνησις. Τὰ βλέμματά τους διεσταυρώθησαν ὡς δύο ζιφί, ἔπειτα ἀόσθημα εὐχαριστηθείσης ἐκδικήσεως ἔφερον εἰς τὰ χεῖλη τοῦ κόμητος τὸ σκληρὸν ἐκεῖνο μειδίημα τῶν Sant-Anna, τὸ ὁποῖον ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ἰταλοὺς ζωγράφους ἀπθανάτισε εἰς μίαν εἰκόνα.

Ὁ θρησκευτικὸς γάμος ἐτελέσθη τὴν ἐπομένῃν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Κλάρι. Ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία δ' Ἀγγογιόν, οἱ δὲ Κεραδίε, οἱ Βεργα, ὁ ὑποκόμης τοῦ Νοζάι, ὁ κόμης δὲ Λιμενάι, καὶ τινες ρωμαῖοι παρευρέθησαν

μόνον. Μέσα εις την έκκλησίαν την καταστολισμένη από Άνθη έγεινεν ή ιεροτελεστεία εις στενόν κύκλον και έκλεκτόν. Η Δώρα με θουμασίαν τουαλέτταν ήτο θελκτικη και κομψή. Ποτέ τὸ πρόσωπόν της δὲν εἶχεν έκφρασιν τόσον σοβαρόν και τόσον υπερήφρονον. Έπρογευματίσταν έπειτα εις τὸ Ξενοδοχεῖον Continental. Κατὰ τὸ πρόγευμα οἱ νεόνυμφοι έλαβαν ένα τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον τοὺς έφερε τὴν εὐλογίαν τοῦ Λέοντος XIII, τὴν ὁποῖαν βεβαίως εἶχε πάρει ὁ καρδινάλιος Σαλβόνη.

Με τὸ βάρος έρχεται ή δύναμις. Η Έλένη εἶχε καθ' ἕνα τὸ χρονικόν αὐτὸ διάστημα, ὅπως συμβαίνει εις ὅλας τὰς μεγάλας στιγμὰς τῆς ζωῆς, τὸ αἶσθημα τοῦ θανάτου τοῦ ἀπραγματοποιήτου. Εἰς τὴν ὑποδοχὴν ή ὁποία ἐπικολούθησε τὸ πρόγευμα έπαιξε θαυμασία τὸ ρόλον τῆς συγγενοῦς. Συνωμίλησεν εὐθύμως με τὸν ένα και με τὸν ἄλλον. Τὰ μάγουλά της ἦσαν ὀλίγον περισσότερον ἀπὸ τὸ σύνθετες κόκκινα. ή φωνή της ἐνίοτε έκανε παραφωνία, τὸ γέλοιό της ήτο νευρικό, ἀλλ' ὁ κ. δὲ Λιμεραὶ ήτο ὁ μόνος ὅπου παρετήρησεν ὅλα αὐτά.

Οἱ σύζυγοι οἱ ὁποῖοι έμελλαν νὰ περάσουν τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς σελήνης τοῦ μελίτος εις Φοντενεβλώ, έφυγαν ἐνωρίς. Η κ. Ρονάλδου ἐφίλησε τὴν Δώρα, έχαιρέτισε με θερμὴν χειραψίαν τὸν Λέλο. Ἀφοῦ ἐτελείωσαν οἱ ἀποχαιρετισμοὶ ἐπλησίασε τὸν κ. δὲ Λιμεραὶ, ὁ ὁποῖος τὴν ἐκύτταζε με θαυμασμόν.

— Νομίζετε; τὸν ἠρώτησεν ἀποτόμως, νομίζετε ὅτι ὁ έρωσ εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα ρευστὰ τῆς φύσεως;

Ὁ κόμης ἐκύτταζε τὴν νέαν κυρίαν με κάποιαν ἀνησυχίαν, ὡς νὰ ἐφοβεῖτο μήπως ἔξανα ἐσαλεύθη ὁ νοῦς της. Η φυσιογνωμία της ὅμως τὸν ἠσύχασε.

— Ὁ έρωσ, ρευστόν!—ἐπανέλαθε, κάπως ἐκπληκτος ὅπως ἄλλοτε ὁ Sant-Anna.—Δὲν γνωρίζω, ποτέ δὲν τὸ ἐμελέτησα ἐπιστημονικῶς,—ἐπρόσθεσε μειδιῶν.— Αὐτὸ ἔσως εἶνε δυνατόν.

— Αὐτὸ εἶνε, εἶπεν ή Έλένη, με τόνον θετικόν. Ὅταν ὁ σύζυγός μου μοῦ εἶπε τὴν θεωρίαν αὐτὴν πρώτην φοράν εἰρωνεύθη και αὐτὸν και τὴν ἐπιστήμην του. Τώρα εἶμαι βεβαία ὅτι εὐρίσκεται εις τὴν ἀλήθειαν.

— Καὶ ποῖα εἶνε ή αἰτία;

— Ὁ γάμος τῆς Δώρας.

Έπειτα, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο μήπως ὑποκύψη εις τὴν ἀνάγκην νὰ ἀνοίξη τὴν καρδίαν της τὴν γεμάτην ἀπὸ μυστικὰς λύπας, ὀργῆς και πόνου, έτεινε τὸ χέρι της ἀποτόμως

εις τὸν κόμητα. Ὁ γέρων εὐγενῆς έσκυψε και τὸ ἐφίλησε ὀλίγον περισσότερον ὠραν ἀπὸ τὸ σύνθετες.

— Παρὰδίδω τὴν ιδέαν και τὰ ἀποτελέσματα εις τὰς μελέτας σας τὰς φιλοσοφικὰς! εἶπεν ή κ. Ρονάλδου μειδιῶσα. Αὐταὶ αἱ Ἀμερικανίδες εἶνε φοβεραὶ, φοβεραὶ! ἐψυθύρισεν ὁ κ. δὲ Λιμεραὶ ἀπομακρυνόμενος.

Εἴκοσι μῆνες ἐπέρασαν. Οἱ εἵκοσι αὐτοὶ μῆνες εις τὴν ζωὴν τῆς Δώρας Sant-Anna ἦσαν περίοδος ἐκτάκτου ἐνεργείας.

Κατ' ἀρχὰς εἶχε τὸ ταξείδιον τοῦ γάμου της, με δύο σταθμούς τὸν πρῶτον εις τὸ Φοντενεβλώ και τὸν δευτέρον εις τὸ Saint-Moritz, έπειτα τὴν ἐπιστροφὴν εις τὴν Ἰταλίαν και τὴν ἐγκατάστασιν εις τὴν ἀριστοκρατικὴν ἐκείνην ἐπαυλίαν τοῦ Φρασκάτι ὅπου ὁ Λέλο εἶχε γεννηθῆ. Η νέα κυρία εὗρε κατοικίαν μεγαλοπρεπεστάτην, γαλερίαν ζωγραφισμένην ἀπὸ τὸν Jules Romain, σάλας με στήλας ἀπὸ πολύτιμα μάρμαρα, ἀλλὰ και ἔλλειψιν κάθε ἀνεσεως ή ὁποία τὴν ἐπάγωσε. Δὲν εἶχε τὸ καλλιτεχνικόν αἶσθημα πάρα πολὺ ἀνεπτυγμένον. Τὸ γούστο τῶν παλαιῶν πραγμάτων εἶνε ἀκόμα καθὼς τὸ βεβαιόνουν σημεῖον ἐκφυλισμοῦ; Η Δώρα ήτο ἀπηλλαγμένη ἀπὸ αὐτὸ, ἐπροτιμοῦσεν ὅλα τὰ νεώτερα. Τὰ μπλε τὰ ὁποῖα ἐσκέπαζαν τοὺς τοίχους, τὰ παλαιὰ πολύτιμα ἐπιπλα τὴν ἄφιναν ψυχρὰν. Θὰ ἐπροτιμοῦσε δωμάτια ἀναπαυτικά, μπάνια με ὅλα τὰ τελευταία συστήματα, ἀπὸ ὅλας αὐτὰς τὰς παλαιὰς αἰθούσας, ἕνα κρεβάτι ἀπὸ ἀγγλικὸ χαλκὸ, ἀπὸ τὴν θαυμασίαν αὐτὴν κούρτην τὴν στολισμένην με μεταξωτὰ πολύτιμα και ἐπιστεφομένην με ἐρωτιδεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐκρατοῦσαν εις τὰ χέρια τοὺς τὸν θηρεόν τοῦ Sant-Anna. Ἄρχισε τὴν ἐργασίαν και έπειτα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἐτοίμασε με ἐπιπλα σκορπισμένα ἐδῶ και ἐκεῖ ἕνα διαμέρισμα ὅπως ἐκείνη τὸ ἐπιθυμοῦσε.

Τὸν Ὀκτώβριον ὁ Λέλο τὴν έφερεν εις τὴν μητέρα του.

Η ἐπίσκεψις αὐτὴ τὴν ἐτυραννοῦσε πρὸ πολλοῦ ὡς ἐφιάλτης. Ἐφθασεν ἀποφασισμένη νὰ εἶνε περιποιητικὴ και νὰ ἀποκτήσῃ τὰς συμπαιθείας τῆς νέας τῆς οικογενείας.

Εὐρέθη ὅμως πρὸ μεγάλων ἀντιπαθειῶν τὰς ὁποίας ή καλή της θέλησις δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερνικήσῃ. Η ὑποδοχὴ τῆς κομῆτης Sant-Anna ήτο εὐμενῆς ἀλλὰ ψυχρά. Η δούκισσα Ἀδελίνα, ή κουνιάδα της, τῆς έδειξε φιλίαν προστατευτικὴν, ή ὁποία τῆς έδωκεν εις τὰ νεῦρα. Ἀπὸ τὰς πρώτας στιγμὰς ή συνείδησις ὅτι δὲν ἤρρεσε τῆς ἐπροξένησεν ἐπικίν-

δονον ἐρεθισμόν: ἀπὸ πείσμα έδειξε τὸ χειρότερον μέρος τοῦ χαρακτῆρος της και ἔκαμε τοῦτο τόσον καλά, ὡστε εις τὴν οικογένειαν ἀπεδοκίμασαν ἀκόμη περισσότερον τὴν ἐκλογὴν τοῦ Λέλο.

Έπειδὴ ἐστάθη ἀδύνατον νὰ βγάλουν τοὺς ἐνοικιαστὰς τοῦ πρώτου πατώματος τοῦ μεγάρου Sant-Anna οἱ νέοι ἐνοικίασαν τὸ παλάτι Φαρντέλλι ὁδὸς Στόμα τοῦ Λέοντος, παλάτι μᾶλλον ἐμπόρων παρὰ πριγκηπῶν, ἀλλὰ θαυμασίως ἐπιπλωμένον, με θερμοκήπιον ἐκτακτον, μοναδικόν, τὸ ὁποῖον ἐζήλευαν ὅλοι.

Η κυρία Βέρμα παρὰ τὸ ἀφηρημένον ὕφος της, ἐγνώριζε ἐκτακτα τὰς κοσμικὰς ἐθιμοτυπίας. Έγνώριζε κατὰ βάθος τὴν Ρωμακίην κοινωνίαν και έδωσε εις τὴν συμπατριωτισσάν της συμβουλὰς, αἱ ὁποῖαι τῆς ἐγρησίμεισαν ν' ἀρχίσῃ καλά τὸν δρόμον της. Η Δώρα δὲν ἄργησε νὰ σχηματίσῃ κύκλον εὐχάριστον. Διὰ νὰ συγχάξῃ ὁ Ἰταλὸς εις ἕνα σπίτι πρέπει νὰ εὐρίσκῃ εις αὐτὸ οἰκοδέσποιαν συμπαθητικὴν χαριτωμένην και ὀλίγον ἀπαιτητικὴν· ή νέα Ἀμερικανὶς εἶχεν ὅλας αὐτὰς τὰς ἀρετάς, και ἀκόμη ήτο διασκεδαστικὴ, πρωτότυπος εἶχε θαυμασία μάτις και μεγάλην κομψότητα, ὅλοι οἱ φίλοι τοῦ Λέλο τὴν ἀνέβαζαν εις τὰ σύννεφα. Εἶχε πολὺ ὀλιγοτέραν ἐπιτυχίαν πλησίον τῶν γυναικῶν. Δι' ἔλειψιν ἄλλου, ἐπέκρινον τὰς βιαιὰς κινήσεις της, τὴν φωνὴν της, τοὺς ἐλευθέρους τρόπους της. Καὶ ἐκείνη δὲν ἠσθάνθη καμμίαν συμπάθειαν διὰ τὰς Ἰταλίδας. Δὲν τὰς ἐνόησε διόλου· ή χάρις των, ή φιλαρέσκεια των τὴν ἀνησυχοῦσαν ἀορίστως. Ἄν και ἐγνώριζε ὅτι ήτο ὑπερτέρα κατὰ τὴν μόρφωσιν και τὴν γνώσιν τῆς ζωῆς, ἠσθάνετο ὅμως εις αὐτὰς δύναμιν κρυφὴν τὴν ὁποῖαν δὲν ἠμποροῦσε νὰ ὀρίσῃ, ή ὁποία τὴν ἐρέθιζε και τῆς ἐφαίνετο ἐπίφοβος. Ἰσχυρομένη νὰ συγχάξῃ εις τῆς κουνιάδας της, εὐρέθη εις συνάφειαν με τοὺς κληρικὸφρονας. Ἐκεῖ συνήτησε πολλὰς περιποιήσεις, τῆς έδειξαν ἰδιαιτέρων καλοσύνην, τῆς ἔκαμαν κολακευτικὰς προτάσεις, ἀλλ' ἐνόησε τὴν αἰτίαν και ἐπροφυλάχθη.

Ἄν και ή Δώρα προσεπάθησε νὰ φανῆ ὅτι εὐρίσκετο τελείως εὐχαριστημένη μέσα εις τὸ ρωμακικόν αὐτὸ περιβάλλον, ἐν τούτοις ἠσθάνετο ἕνα εἶδος πίεσεως, μίαν νοσταλγίαν ἐλευθερίας και ἐθεωροῦσε τὸν ἑαυτὸν της πολὺ εὐτυχῆ ὅπου εἶχε πλησίον της τὴν μητέρα της· ή κ Καρόλ δὲν ἐπέστρεψεν εις Ἀμερικὴν· εἶχε ἕνα διαμέρισμα εις τὸ Ξενοδοχεῖον Quirinal. Καὶ τὸ ἀπόγευμα συχνὰ ἤρχετο τὴν συνηθισμένην ὠραν ὅπου ἐδέχετο ή μητέρα της και

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ
ὁ ἐπισκεφθεὶς τὸν Σουλτάνον

εὐρίσκε ἐκεῖ πλῆθος ἀπὸ γερωντοκόρες και ἀπὸ γρηῆς κυρίες Ἀμερικανίδες, αἱ ὁποῖαι ἄλλοτε θὰ τὴν έτρεπαν εις φυγὴν, και αἱ ὁποῖαι τώρα τὴν ἐξεκούραζαν. Η κ Καρόλ εὐρίσκετο εις φιλικωτάτας σχέσεις με τὸν γαμπρόν της. Εἶχε πάντοτε δι' αὐτὴν καλά λόγια και τὴν ἐπεριποιεῖτο πολὺ, και ἐκείνη ἀπὸ εὐγνωμοσύνην εὐχαριστεῖτο νὰ προσφέρῃ διαρκῶς δῶρα εις τὸ νέον νοικοκυριό.

Μεταξὺ τῆς Δώρας και τῆς κομῆτης Sant-Anna, αἱ σχέσεις δὲν ἦσαν τόσον θερμαί. Η δυσμένεια τοῦ συζύγου της ήτο ἀληθινὰ τὸ μόνον σκοτεινόν σημεῖον τῆς ζωῆς τῆς νέας γυναικός. Εἶχε ὅμως κατορθώσει, ὅπως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τὸ εἶχε σκεφθῆ, νὰ κατακτήσῃ τὸν καρδινάλιον. Αἱ συμπτώσεις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ὁμοιάζουν με τὰς συμπτώσεις αἱ ὁποῖαι συμβαίνουσι εις τὰ χαρτιά: τὸ δεῖνα χαρτὶ περιμένει πολλὴν ὠραν τὸ ἄλλο, τὸ ὁποῖον θὰ κάμῃ νὰ κερδίσῃ.

Ὁ πατέρας τῆς Δώρας, ὁ ὁποῖος ήτο ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειότερους παίχτας τοῦ μπυλιάρδου, τῆς εἶχε διδάξῃ τὴν τέχνην αὐτὴν, μόλις τὰ γεράκια της ἠδύνατο νὰ κρατήσουν τὸ ὄργανον με τὸ ὁποῖον σπρώχνουν τὴν σφαῖρα. Εἶχε γίνε πολὺ δυνατὴ εις τὸ παιγνίδι αὐτό. Καὶ ή γνώσις του συνετέλεσε εις τὸ νὰ κερδίσῃ τὴν εἰνοιαν τῆς ἐξοχότητος του, διότι ὁ καρδινάλιος Σαλβόνη, ἀγαποῦσε περιπαθῶς τὸ παιγνίδι αὐτό: ἐξεπλάγη και ἐθέλησθ ὅταν ἤρε εις τὴν νέαν Ἀμερικανίδα ἀντίπαλον ἀντάξιον τῆς δυνάμεως του· ή εἰλικρίνεια τοῦ βλέμματός της, τὸ παιζιμόν της τὸ τόσον τολμηρόν και βέβαιον τοῦ έδωκεν τὴν καλλιτέραν ιδέαν διὰ τὸν χαρακτῆρά της. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν δικηφῶν παιγνιδιῶν ὅπου ἔκαμαν

μαζή τὴν ἐγνώρισε καλλίτερα καὶ τὴν ἐξετίμησε. Ἦτο ἡ πρώτη φορά ὅπου εὐρίσκειτο εἰς σθένος μὲ τὸ Ἀμερικανικὸν πνεῦμα, τὸ λάμπον αὐτὸ πνεῦμα, τὸ φωτεινὸν ὅπως τὸ ἡλεκτρικὸν φῶς καὶ τὸ ψυχρὸν ὅπως αὐτό. Τὴν ἐμελέτησε μὲ πολὺ περισσύτερον ἐνδιαφέρον διότι τὴν ἔβλεπε τώρα νὰ ὁμιλῇ μὲ τρόπον ἀνησυχιακὸν διὰ τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα.

ΤΟ ΜΑΡΑΜΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Ἔνας ἀκριβῶς χρόνος εἶχε περάσει ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὅπου ὁ Στέφανος καὶ ἡ Ἀμάλια εἶχαν πάρει τὴν τελειάν ἀπόφασιν τοῦ χωρισμοῦ. Ὁ δυστυχὴς τυφλὸς εὐρίσκειται εἰς ἕνα μικρὸ χωριὸν τῆς Ἑλβετίας, πλησίον τοῦ Davos, εἰς ἰδιαιτέρον σανατόριον, ὅπου νοσηλεύεται ἡ Ἄννα. Εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ὑπάρχουν ἀνθρώποι, τοὺς ὁποίους ἔχει σφραγίσαι ἡ δυστυχία μὲ τὴν μεγάλην σφραγίδα τῆς. Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς ἦτο καὶ ἡ Ἄννα. Εἶχε παλαίσει ἀπὸ μικρὸ παιδί τὸν τρομερὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Εἶχε θυσιάσει πάντοτε καὶ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τῆς διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἄλλων. Εἶχεν ἀφοσιωθῆ εἰς τὸ μοναδικὸν αἶσθημα τῆς ζωῆς τῆς μὲ θρησκευτικὸν φανατισμὸν καὶ σκοπὸς τῆς ζωῆς τῆς καὶ θρησκεία τῆς ἦτο ὁ ἕρως τῆς, ὁ εὐγενὴς, ὁ ὠρατός, ὁ ἀγνὸς πρὸς τὸν δυστυχῆ τυφλόν.

Τὴν στιγμὴν δὲ ἀκριβῶς, ὅπου θὰ ἤμπορούσε νὰ ζήσει καὶ αὐτὴ εὐτυχῆς, τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν τὸ ὄνειρον ποῦ δὲν εἶχε τολμήσει καὶ νὰ εἴπῃ εἰς κανένα ἐπραγματοῦντο, ἡ Ἄννα ἠσθάνετο ὡς ἰατρός ὅτι ἦτο καταδικασμένη.

Εἶχε φύγει ἀπὸ τὴν Κέρκυραν μόνη, πρὶν ἢ ἀκόμη γνωσθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ διαζυγίου τοῦ Στέφα.

Τὴν εἶχε παρακαλέσει αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ φύγῃ διότι ἠσθάνετο, ὅτι ἡ διαμονὴ τῆς μετὰ τῶν δύο συζύγων εἰς τὴν ἀνώμαλον αὐτὴν περίοδον θὰ ἦτο καὶ δι' αὐτὴν καὶ διὰ τὴν Ἀμάλιαν ἰδιαιτέρας δυσάρεστος. Καὶ ὁ Στέφανος ὁ ὅποιος ἐλυπεῖτο καὶ ἐσυμπαθοῦσε πάντοτε τὴν γυναῖκα του, καὶ ὁ ὅποιος ἠσθάνετο πόσας ἀπογοητεύσεις τῆς ἐπεφύλαττε τὸ μέλλον, ἐπυνοῦσε σχεδὸν διὰ τὴν εὐτυχίαν, ἡ ὁποία τὸν ἐπερίμενε.

Δὲν εἶπεν οὔτε λέξιν διὰ τὰ σχέδιά του εἰς τὴν Ἄνναν. Τὴν ἐκάλεσε μόνον εἰς τὸ γραφεῖον του ἐνώπιον τῆς γυναικὸς του, καὶ τῆς

ἀνήγγειλεν ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ φύγῃ αὐτὴ πρώτη, τὴν ἐπαύριον ἀμέσως διὰ τὸ Παρίσι, ὅπου θὰ ἐλάβανεν εἰδήσεις των. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φύγωμεν πλέον ὅλοι μαζή, εἶχεν εἰπεῖ ἡ Ἀμάλια.

Καὶ ἡ Ἄννα ἐνόησεν ὅτι ὅλα εἶχον τελειώσει πλέον μετὰ τῶν δύο συζύγων. Καὶ μὲ τὸ ἐνστικτὸν δὲ τῆς γυναικὸς ὅπου ἀγαπᾷ, μίαν ἐλπίς εὐτυχίας ἐφώτισεν ἕξαφνα τὴν ψυχὴν τῆς. Ἀλλὰ ἡ ἐλπίς αὐτὴ ἦτον ὡς ἕνα μακρινὸν ὄραμα, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο μέσα εἰς οὐρανὸν σκοτεινὸν καὶ συννεφιασμένον. Καὶ ἐσκέπτετο. Ἄρα γε μέσα εἰς τὰς καταιγίδας ποῦ ἐκυροῦντο γύρω τῆς, δὲν θὰ κατεποντίζετο, δὲν θὰ ἐχάνετο καὶ ἡ ἐλπίς τῆς εὐτυχίας τῆς.

Εἰς τὸ Παρίσι εὐρήκα γραμμα τῆς Ἀμάλιαν, ἡ ὁποία τῆς ἐξέθετε κάθε συνενόησίν τῆς μὲ τὸν Στέφα, ὡς καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ διαζυγίου. Τὸ γράμμα, αὐτὸ ἦτο ξηρό, ἀλλ' ὄχι κακόν. Εἰς τὸ τέλος ἔλεγε: εἶναι δίκαιον ὁ Στέφανος νὰ ἐλευθερωθῇ διὰ νὰ γίνῃ εὐτυχῆς. Ἐνόησε. Δὲν ἐξεπλάγη ἀλλὰ καὶ δὲν ἐχάρη πολὺ. Αἱ συγκινήσεις τοῦ τελευταίου ἔτους τὴν εἶχαν ἐξάντλησει. Ἐνα κρυολόγημα ποῦ εἶχε πάρει εἰς τὸ βαπόρι καὶ εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε προσέξει εἰς τὴν ἀρχὴν, τὴν εἶχε ρίψει εἰς τὸ κρεβάτι καὶ ἕνας πυρετὸς ἐλαφρὸς, ἀλλὰ συνεχῆς τὴν ἐβασάνιζε. Ἡ νευρικότης τῆς εἶχε τόσον αὐξήσει, ὥστε ἀπέδιδε τὴν κατάστασίν τῆς εἰς τὴν αἰωνίαν αὐτὴν κατάστασιν τῶν ὑπερευαίσθητων νεύρων τῆς. Ἄλλως τε δὲν εἶχε καὶ κανένα κοντὰ τῆς διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ἦτο πραγματικῶς καὶ σοβαρὰ ἀρρωστη.

Ἐπέρασαν δύο μῆνες προσδοκίας μελαγχολικῆς. Ὁ Στέφανος εἶχεν ἀναθέσει εἰς ἕνα στενὸν φίλον του νὰ τὴν κρατῇ ἐνήμερον τῆς ὁμαλῆς ἄλλως τε διεξαγωγῆς τοῦ ζητήματος. Ἐκεῖνη δὲν ἐτολμοῦσεν οὔτε νὰ γράψῃ, οὔτε νὰ ἐρωτήσῃ τίποτε. Μὲ τὴν ὑπερευαίσθησιν τῶν ἐκλεκτῶν ψυχῶν, τῆς ἐφαίνετο ὅτι ἴσως εἰς τὴν οἰκογενειακὴν αὐτὴν ἀνωμαλίαν καὶ τὸν χωρισμὸν τῶν δύο συζύγων νὰ ἔπταιε καὶ αὐτῇ; Καὶ ἡ σκέψις αὐτὴ τὴν ἔκαμε νὰ ὑποφέρει. Ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ Στέφα εἰς τὸ Παρίσι τῆς ἔστειλε τακτικὰ χίλια φράγκα κάθε πρώτην τοῦ μηνός. Τὸν τρίτον μῆνα ἦλθε καὶ τὴν ἐζήτησεν ὁ ἴδιος εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν τῆς. Ἐχὼ τὴν ἐντολήν νὰ σὰς ἀνακοινώσω τῆς εἶπεν, ὅτι ἔχετε ἀνοικτὸν λογαριασμὸν ἀπεριόριστον εἰς τὸ Credit Lyonnais. Καὶ τῆς ἐνεχείρησεν ἕνα γράμμα. Ἦτο τοῦ Στέφα. Γραμμένο τακτικὰ, ὅπως κατὸρθωνε νὰ γράψῃ ὁ τυφλός, ὅταν ἤθελε νὰ γράψῃ μόνος. Τῆς ἀνακοίνωνε τὴν ἀπόφασίν του καὶ ἐξέφραζε τὴν

ἐλπίδα ὅτι θὰ ἤθελε νὰ κάμῃ τὴν θυσίαν νὰ ἐνώσῃ τὴν νεότητάτης μὲ τὴν ζωὴν ἐνός ἀναπήρου, ποῦ δὲν εἶχε κανένα ἄλλον εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ αὐτὴν.

Ἐὰν ἐδέχετο, τὴν παρεκάλει νὰ τοῦ τηλεγραφήσῃ ἀμέσως τὴν λέξιν ναὶ καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Τράπεζαν ὅσα χρήματα ἤθελε νὰ ἐτοιμασθῇ. Ὁ γάμος δὲν θὰ ἐγίνετο πρὶν νὰ περάσουν ἕξ μῆνες ἀκόμη, διότι ἀπαίτουσιν δικαστικαὶ διατυπώσεις καὶ ἰδίως τακτοποιήσεις τῶν οικονομικῶν τῆς Ἀμάλιαν, τὰ ὁποῖα εὐρίσκοντο πολὺ περιπλεγμένα.

Ἡ Ἄννα ἐδέχθη τὴν εἰδήσιν αὐτὴν ὄχι μὲ τὴν χαρὰν, ὅπου ἔπρεπεν. Εὐχαρίστησε τὸν τραπεζίτην καὶ ὅταν ἔμεινε μόνη ἐξέσπασεν εἰς λυγμούς. Ἦτο ἡ πρώτη φορά ποῦ ἐφοβεῖτο διὰ τὴν ὑγείαν τῆς, ποῦ ἔπρεπε μὴπως τὸ ὄρατον ὄνειρόν τῆς δὲν ἐπρόφθανε νὰ πραγματοποιηθῇ. Ἐτρεξεν εἰς τὸν καθρέπτη τῆς. Ἀλλὰ τὰ μάτια τῆς ἀκτινοβολοῦσαν τὴν ἐσωτερικὴν συγκίνησιν τῆς ψυχῆς τῆς. Τὰ μάγουλά τῆς ἦσαν κόκκινα καὶ ἐφαίνετο ὅλη ζωὴ καὶ νεότης. Ἐτηλεγράφησε Ναὶ μὲ εὐγνωμοσύνην. Ἡ λέξις αὐτὴ ἀπαντοῦσεν μὲ τὸ βαθὺ αἶσθημα τῆς ἀγάπης τῆς ὅτι ὄχι θυσίαν δὲν ἔκαμνε, ἀλλὰ καὶ ἐθεωρεῖτο εὐεργετουμένη. Ἐπειτα ἔγραψεν ἕνα ὄρατον, ἀλλὰ καὶ δειλὸν γράμμα εἰς τὸν Στέφα.

Ὅταν τὸ ἐτελείωσε καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν φακέλλον ἤρρισε τὸ συλλογίζεται. Ποῖος θὰ τὸ διαβάσῃ εἰς τὸν τυφλόν; Ποῖος θὰ τὸ δώσει; Καὶ τὴν πρώτην ἐξομολόγησιν τῆς ἀγάπης τῆς, ποῦ ἐκρατοῦσε τόσα χρόνια κρυμμένη μέσα εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τῆς, θὰ ἤκουεν ἄλλος, τρίτος, ξένος, ἀδιάφορος, ἴσως ἐχθρὸς τῆς. Ἡ Ἄννα δὲν ἔστειλε τὸ γράμμα τῆς. Τὸ ἐφύλαξε νὰ τὸ διαβάσῃ μόνη εἰς τὸν ἀγκυλιμένον τῆς.

Ἦρρισε νὰ ἐτοιμάζεται πυρετωδῶς. Ὁ Στέφανος τῆς ἔγραψε καὶ πάλιν καὶ τὴν παρεκάλει νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ ὡς φίλη. Ἐννοοῦσε τὴν ἀμνηχανίαν τῆς καὶ εἶρε τρόπον νὰ ἔχῃ εἰδήσεις τῆς χωρὶς νὰ θέτῃ εἰς δοκιμασίαν τὴν φυσικὴν συστολήν τῆς. Τοῦ ἔγραψε μὲ πολλὴν λεπτότητα, διὰ τὴν ὑγείαν τῆς, τὴν ὁποῖαν ἔλεγε καὶ ἐπίστευε καλὴν, διὰ τὴν ἐπιστήμην, διὰ κάθε πρᾶγμα, παρὰ δι' ἐκεῖνο ποῦ τῆς ἔκαיע τὰ χεῖλη καὶ τῆς ἐθέρμαινε τὴν καρδιά, τὴν μεγάλην ἀγάπην τῆς.

Ἐτσι ἐπυνοῦσαν οἱ μῆνες, ἀτελείωτοι, καὶ μακροὶ καὶ διὰ τοὺς δύο. Μίαν ἡμέραν ἕξαφνα χωρὶς νὰ τὸ περιμένῃ, ἀλλ' οὔτε χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν προαίθησιν, ἡ πόρτα ἄνοιξεν ὁ Στέφανος ἐμπῆκε συνωδευμένος ἀπὸ τὸν

ὑπηρέτην του. Ἡ Ἄννα ἐπετάχθη, ἐρρίφθηκεν εἰς τὸν λαιμὸν του, χωρὶς νὰ ἤμπορῇ νὰ εἴπῃ οὔτε μίαν λέξιν, τόσον τὴν ἐπνιγεν ἡ συγκίνησις. Ὁ Στέφανος ἦτο ὠχρὸς καὶ ἐφαίνετο νὰ ὑπέφερε πολὺ. Ἡ τύφλωσίς του τοῦ ἐφάνη ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν περισσύτερον ἀφόρητος. Νὰ μὴν ἤμπορῇ νὰ ἰδῇ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὴν γυναῖκα ποῦ ἀγαποῦσε καὶ ἐποθοῦσε τόσα χρόνια, ἦτο δι' αὐτὸν μακτύριον.

Ἐκάθησαν καὶ οἱ δύο ὁ ἕνας κοντὰ εἰς τὸν ἄλλον μὲ τὰ χεῖρια των σφιχτοδεμένα, σὰν νὰ ἐφοβοῦντο μὴπως καμμιὰ κακὴ δύναμις τοὺς χωρήσῃ καὶ πάλιν. Δὲν ἔλεγον τίποτε. Ἀλλὰ ἡ σιωπὴ των ἔλεγε τόσα πολλά. Ἐξαφνα τὸ πρόσωπον τοῦ τυφλοῦ ἐγλώμιανε καὶ μίαν ἔκφρασιν ἀνησυχίας ἐζωγραφίσθη εἰς αὐτό. Ἐχεις πυρετόν, Ἄννα, τῆς εἶπε. Ἡ παλάμες σου εἶναι ξηρὸς καὶ τὰ χεῖρια σου ἀδύνατα, σκελετώδη. Τί συμβαίνει; Τί ἔχεις, ἀγαπημένη μου; Καὶ ἀπὸ τῆς παλάμες τὸ χεῖρι τοῦ τυφλοῦ ἐψαυσε τὸ σφίγγον καὶ τὸ πρόσωπόν του ἐγλώμιανε καὶ ἐσημαδεύετο μὲ βούλες κόκκινες ἀγωνίας. Εἶπέ μου ὅτι εἶσαι ἀρρωστη, κρυωμένη, ὅτι ἔχεις πυρετόν συνειθισμένον....

Δὲν ἔχω τίποτε, τίποτε, ἔλεγεν ἡ Ἄννα, εἶναι ἡ συγκίνησις, ἡ χαρὰ, ἡ εὐτυχία.

Ἄλλ' ὁ Στέφανος δὲν ἤκουεν. Ὁ ἐραστής, ὁ μνηστὴρ ἐλησημονήθη ἀμέσως καὶ ἔμεινε μόνον ὁ γιατρός, ποῦ δὲν σφάλλει, ποῦ δὲν ἀπατάται μὲ τὰ λόγια τοῦ ἀρρώστου. Πρέπει νὰ σὲ ἀκούσω ἀμέσως, τῆς εἶπε καὶ τὴν διέταξε νὰ ζεκουμπωθῇ, μὲ τὴν ἰδίαν ἐπιβολὴν ποῦ τὴν ὁμιλοῦσεν ἄλλοτε, ὅταν ἦτο δέκα ἐξ ἐτῶν. Ἐκόλλησε τὸ αὐτί του ἐπὶ τὸ στήθος τῆς καὶ ἔπειτα εἰς τὴν πλάτην καὶ τὴν διέταξε νὰ ἀναπνεύσῃ δυνατὰ, βαθειά, νὰ μιλήσῃ, νὰ βήξῃ. Ὅταν ἐτελείωσε, τῆς εἶπε μὲ μίαν φωνὴν πόνου, τὴν ὁποῖαν ἐπροσπαθοῦσε νὰ δείχνῃ φυσικὴν καὶ ποῦ τοῦ ἔσχιζε τὸ στήθος. Δὲν εἶναι τίποτε. Δὲν εἶναι τίποτε. Ἐχεις ἀνάγκη ἀπὸ ἡσυχίαν καὶ ἀέρα καθαρόν.

Ἡ Ἄννα τότε ἀνησύχησε καὶ αὐτῇ. Ἐγλώμιανε καὶ δύο δάκρυα χονδρὰ ἐκύλισαν ἀπὸ τὰ μάγουλά τῆς. Ἀλλὰ δὲν ἤθελεν ὁ Στέφανος νὰ μαντεύσῃ τὴν λύπην τῆς, νὰ ἐνόησῃ, ὅτι καὶ αὐτὴ ἐννοοῦσε τὴν στιγμὴν αὐτὴν. Ἡ εὐτυχία εἶναι ἀπηγορευμένος καρπὸς γιὰ μένα ἐσκέφθη μέσα τῆς. Εἶμαι ἡ θανατογεννημένη.

Ἄφησε τώρα ἐμένα, τοῦ εἶπε. Ἀφοῦ εἶσαι ἐδῶ, ὅλα θὰ περάσουν. Θὰ εἶσαι κουρασμένος..

Ὁχι! Ἐφθασα ἀπὸ προχθές, ἀλλὰ ἠθέλησα νὰ ἐτοιμάσω πρῶτα τὰ τοῦ γάμου μας καὶ ἔπειτα νὰ ἔλθω.

"Έχω τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας, καὶ ἐδῶ ἔλα εἶναι ἔτοιμα. Δὲν θέλω νὰ μεινῶμεν οὕτε μίαν ἡμέραν μαζὴ, χωρὶς νὰ εἴμεθα σύζυγοι, χωρὶς νὰ ἔχης τὸ δικαίωμα νὰ μένης μαζὴ μου.

Καὶ ὁ γάμος τῶν ἔγεινε πραγματικῶς τὸ ἴδιο βράδυ. Ἐνας γάμος μελαγχολικὸς, ποιητικὸς ποῦ ὀμοιάζε ὀλίγον σὰν κηδεῖα. Ὁ νέος τυφλὸς, χλωμὸς μὲ μίαν νευρικήν ἀγωνίαν εἰς κάθε κίνησιν τοῦ προσώπου. Ἡ νέα λευκὴ, λεπτή, σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ χλωμὰ κρίνα ποῦ ἐστούλιζαν τὴν ἐκκλησίαν ποῦ ἂν καὶ ἐφαίνοντο ζωηρὰ καὶ φρέσκα, ὅμως ἦσαν προσωρισμένα δι' ἕνα σύντομον θάνατον. Καὶ ἦσαν πολλά. Ὅσα εἶχαν εὑρεθῆ εἰς τὴν ἀγοράν, ὅσα εἶχαν ἀγορασθῆ ἀπὸ τὸ κατὰστημα τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε τὸν γάμον. Κατὰ παραγγελίαν τοῦ Στέφου τὰ κρίνα, τὰ ὠραῖα ἄσπρα κρίνα, ἐπλεονάζαν καὶ εἰς τὸν στολισμὸν τὸν ἐκκλησίας καὶ εἰς τὸ σαλονάκι τοῦ Grand Hôtel τὸ ὁποῖον ὁ Στέφους εἶχε κρατήσῃ μὲ τὸ διαμέρισμά των. Τὸ νυμφικὸν φόρεμα παρηγγελμένον εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἐπιτελείας ἐτοιμάσθη ἐντὸς τῆς ἡμέρας καὶ τὸ βράδυ ἡ Ἄννα ἦτο τὸ ὠραιότερον ἄσπρου λουλουδὶ ἀπὸ ὅσα ἐστούλιζαν τὴν ὠραίαν τοῦ γάμου τῆς ἑορτῆς.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρωτὶ οἱ δύο σύζυγοι ἔφρουσαν διὰ τὴν Ἑλβετίαν. Ὁ Στέφους, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ δυστύχημά του εἶχε χάσει κάθε ἐνεργητικότητα, ἔγινε διὰ μιᾶς ἄλλος ἄνθρωπος.

Ὁ κίνδυνος ποῦ ἀπειλοῦσε τὴν Ἄννα, τὸν ἔκαμνε νὰ λησμονήσει τὴν συμφορὰν του, τοῦ ἐδιπλασίαζε τὰς δυνάμεις του. Εἶχε γίνῃ ζωηρός, δυνατός, ἀποφασιστικός. Ἐπῆγαν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ Δαβὸς καὶ ἡ πρώτη ἐπίσκεψίς του ἦτο εἰς τὸν μεγάλον ἰατρὸν τοῦ Σανατορίου.

Θὰ μοῦ εὑρετε μίαν βίλλα, εἰς τὴν ἰδίαν ζώνην τοῦ Σανατορίου σας καὶ θὰ διασκευάσετε μίαν αἰθουσαν ἀπαράλλακτα ὅπως τὰς ἰδικὰς σας. Ὅλα αὐτὰ ἔγιναν γρηγορὰ ἐντὸς δύο μηνῶν μόλις. Ἐν τῷ μεταξύ οἱ δύο σύζυγοι ἐπῆγαν εἰς τὴν Στορτζα ἕνα ἐξοχικὸν παράδεισον τῆς λίμνης Maggiore τῆς Ἰταλίας. Ὁ καθαρὸς ἀέρας, ἡ ὑπαίθριος ζωὴ, ἡ τακτικὴ θερραθευτικὴ διαίτα τῆς Ἄννας τὴν ὁποίαν τῆς ἐκάνονισε ὁ Στέφους, καὶ ἰδίως ἡ μεγάλη εὐτυχία εἶχαν πολὺ καλλιτερεύσει τὴν θέσιν της. Ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὸ Δαβὸς ἡ villa ἦτο ἔτοιμη.

K. HAPPEN

ΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΤΗΣ ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΠΟΛΙΣ ΚΑ Ρόζα Ν. Λαγοπάτη, Πρόεδρος
Μαρία Δ. Μανέτα, Ταμίας, Κατίγγω Ἀντωνιάδου,
Ούρανία Πανοπούλου, Παναγιωτίτσα Διγενοπούλου,
Ἀνέττα Σχιμφλη.

ΜΕΓΑΛΟΥΠΟΛΙΣ ΚΑ Χρυσούλα Ζέρβα, Πρόεδρος
Ἑλένη Μαρτίνου, Γραμματεὺς Μαρουσὴ Βασιλειῶ,
Ταμίας Μαριγῶ Κομνηνοῦ, Γεωργίτσα Ζαχαρίνου,
Γεωργίτσα Στασινάκη, Κωνσταντὶνα Οικονόμου
ΚΥΘΝΟΣ Μαριγῶ Μπάστα, Πρόεδρος Αἰκατερίνη
Παγκάλου.

ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ ΚΑ Αἰκατερίνη Γ. Ράμμου
Πρόεδρος. (ἔπειτα συνέχεια)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Εἰς τὴν ἑκτακτον αὐτὴν Σύνοδον τῆς Βουλῆς παρατηρεῖται τὸ ἐξαιρετικὸν φαινόμενον ὅτι αἱ ἐργασίαι αὐτῆς ἐκτελοῦνται ὅχι ὑπὸ τὴν πίεσιν ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ μὲ τὸν πραγματικὸν πόθον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ, ὅλων περίπου συμφώνων εἰς μέτρα ἀνορθώσεως καὶ βελτιώσεως.

Ἡ ἐπανάστασις οὔτε φαίνεται, οὔτε ἀκούεται πλέον ἄλλ' οὔτε ἡ ἐπισημομένη κατὰ τὸ παρελθὸν τρομοκρατικὴ ἀπειλὴ εἰς ὅλα, φαίνεται εἰς τὰ ἔργα καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς. Ἡ νέα αὐτῆ μορφή τῆς περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔργου τῆς εὐρισκομένης ἐπαναστάσεως πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν Νέαν Κυβέρνησιν καὶ τὸν Πρόεδρον αὐτῆς κ. Δραγοῦμην, ὁ ὁποῖος χάρει καὶ τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης τῶν ἐν τῇ Βουλῇ κομμάτων, ἀλλὰ καὶ διευθύνει τὰς ἐργασίας αὐτῆς μὲ ἀδρότητα καὶ πολιτικὴν δεξιότητα, ἡ ὁποία θὰ ἀνήσῃ ἐποχὴν εἰς τὰ πολιτικὰ χρονικά τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κ. Στέφανος Δραγοῦμης κατώρθωσε τὸ θαῦμα αὐτὸ νὰ ἀνορθώσῃ τὸ γόητρον τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ λαοῦ νὰ συνδυάσῃ τὰς βλέψεις τῆς ἐπαναστάσεως μὲ τὰς βλέψεις αὐτῆς τῆς πολιτείας, νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἀμοιβαίως τὴν μίαν διὰ τῆς ἄλλης, εἰς τρόπον ὅστε αὐτὴ ἢ Βουλὴ, αὐτὴ ἢ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία νὰ φανῇ ἐξαιρετικὴν ὑπεράνω προσωπικῶν καὶ κομματικῶν συμφερόντων καὶ συνεχίζουσα αὐτῆ ἀφ' ἑαυτῆς τὸ ἔργον τῆς ἀνορθώσεως.

Ὁ Σύνδεσμος μὲ τὰς ἐργασίας τῆς ἑκτάκτου συνόδου ἂν καὶ ἀντιπροσωπεύεται ἐπισήμως μὲ τὴν ἀρχηγὸν του κ. Ζορμπαν, φαίνεται ὡς νὰ μὴν ὑπάρχῃ πλέον. Ἡ διάλυσις τοῦ Συνδέσμου, ἡ ὁποία θὰ κηρυχθῇ ἐπισήμως μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ διαγγέλματος τῆς Ἐθνικοσυελύσεως εἰς τὴν Βουλὴν, εἶναι σήμερον εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς χώρας γεγονός τετελεσμένον. Καὶ ὁ λευκόθριξ πολιτευτὴς ὁ ὁποῖος κατώρθωσε τὸ ὠραῖον αὐτὸ ἔργον εἶναι ἄξιος τῆς ἐθνικῆς ἐγνωμοσύνης. Μετὰ τὴν πρωθυπουργίαν του αὐτῆν εἰς στιγμὰς τόσο κρίσιμους τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς Ἑλλάδος ἐπισφραγίζει ὠραῖον, τίμιον, καὶ πατριωτικὸν πολιτικὸν παρελθόν, καὶ μένει ὁ τύπος καὶ τὸ ὑπόδειγμα πολιτικοῦ χαρακτῆρος, ἀπὸ τοὺς ὀλίγους οἱ ὁποῖοι ἐτίμησαν τὴν νεωτέραν πολιτικὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ δεκαπενθήμερον αὐτὸ παραγωγικώτατον εἰς ψήφισιν νομοσχεδίων καὶ εἰς ἐργασίαν ἕν γένει προόδου καὶ ἐκκαθαρίσεως.

Τὰ ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια εὗρον περισσοτέρην ἀντίδρασιν καὶ διότι προσκρούουν εἰς τὰ συμφέροντα

πολλῶν καὶ διότι τὰ ἐκ τῆς ριζικῆς μεταρρυθμίσεως τῆς Παιδείας πλεονεκτήματα ἀνατρέπου παλαιὰς ἕξεις ριζομένων εἰς τὴν συνείδησιν τῶν πολλῶν. Ἡ παραποιτῆ ὁμοίως τῶν νομοσχεδίων τούτων εἰς ἐπιτροπὴν δὲν σημαίνει καὶ ματαίωσιν. Τὰ ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια θὰ ψηφισθῶν, ἴσως μὲ τροποποιήσεις ἴσως μὲ ὑποχωρήσεις, ἀλλὰ βεβαίως θὰ ψηφισθῶν.

Διότι θὰ ἦτο ἐντροπὴ νὰ γίνῃ μίαν ἐπανάστασις ἀνορθωτικὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἀφήσῃ τὸν πρῶτον καὶ σπουδαιότερον κλάδον τῆς ἐθνικῆς περισυλλογῆς καὶ μορφώσεως εἰς τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τοῦ παρελθόντος.

ΜΟΔΑ

Ἡ ἀνοιξις μᾶς φέρει τοὺς συμμούς ὅπου ἐκυφόρηται ὁ χειμῶν. Τὸ Chantekler ἐπεβλήθη ὡς χρώματα χρυσιζοντα καὶ ὡς περὰ, καὶ τὰ ἀνοιξιάτικα ὑφάσματα καὶ καπέλλα εἶναι chantekler καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν. Τὰ σχήματα τῶν φορέματων μᾶς σώζουν εὐτυχῶς ἀπὸ τὸν κίνδυνον νὰ παρουσιαζώμεθα εἰς τὸν κόσμον ὡς πούλια. Μένουν πάντοτε μὲ μικρὰς παραλλαγὰς τὰ tailleur τοῦ χειμῶνος, μὲ τὴν ρεταγκόταν μακρὰν ἢ κοντὴν ἢ μετριαν, μὲ ζώνην προσηρομομένην χαμηλότερα, ἐπανερχομένης τῆς μέσης εἰς τὴν θέσιν, ποῦ τὴν ἔβαλε ἡ φύσις. Τὰ φορέματα ἂν καὶ ἀκολουθοῦν στενά τὴν σωματικὴν γραμμὴν ἕως τοὺς γοφούς, ὅμως κάτω πλαταίνουσι μὲ πλίσσῃ μεγάλη ἢ καὶ μὲ φόρμαν cloche συνεχίζουσαν τὸ φόρεμα ἕως κάτω. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν ἡ ποδιῆς τοῦ καιροῦ τῶν μητέρων μας ἐπανέρχονται καὶ δειλὰ ποῦ καὶ ποῦ τὰ παλαιὰ πανιέ. Ἀκόμη καὶ ἡ φούστες raynanes ἀπὸ πάνω στὴν μέσην καὶ μὲ τὰ fichu τῆς Marie Antoinette, τὰ σχήματος μαντηλιῶν χωρικῶν ἀπλωμένα ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ συναντώμενα εἰς φίλες ὄκρες ἐμπρὸς ὀλίγον ὑψηλότερα τῆς μέσης.

Ὅλα αὐτὰ δίδουν εὐκαιρίαν εἰς χρῆσιν παλαιῶν πολυτίμων νταντελῶν δι' ὅσας ἔχουν, καὶ κατασκευὴν νέων καὶ ὠραίων διὰ τὰ ἐπιτήδεα καὶ ἐργατικά χέρια. Ὅπως ὅσοι καὶ ἔτοιμες λεπτῆς νταντέλες καὶ μούλια καὶ λινές μπατίτες θὰ τεθοῦν εἰς ἐνέργειαν εφέτος διὰ τὰ fichu αὐτά, τὰ ὁποῖα τόσο καλὰ πηγαίνουσι εἰς τὸ πρόσωπον.

Τὰ καπέλλα μένουσι μεγάλα γαρνιρισμένα μὲ τούλια καὶ κίπτερα κάθε πουλιῶ ἀδιακρίτως. Οἱ τόκες ἐπίσης μεγάλας, ἀλλὰ πάντοτε τὸ καταφύγιον ὄσων ἀποφεύγουσι τὰ τεράστια σχήματα τῶν στρογγυλῶν καπέλλων. Γαρνιρόνται καὶ αὐτὰ μὲ πτερὰ καὶ μὲ τούλια καὶ γίνονται τρίχινες κατὰ προτίμησιν διὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν.

Ἡ χρυσὴ καὶ ἀσημένιες γαρνιτούρες τοῦ χειμῶνος θὰ ἀνακατωθῶν μὲ χρώματα τόνων chantekler. Χρυσοπράσινες, χρυσοκόκκινες, χρυσοκίτρινες, χρώματα χρυσιζοντα τῆς ἀνατολῆς, τὸ bleu, τὸ μόβ-ρόζ ἀνοικτὸ καίσοῦρο εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν. Διότι καὶ αὐτὰ τὰ χρώματα, εἶδος τῶν παλαιῶν λούφυλέρ, μὲ τόνους ζωηροτέρους θὰ φορεθῶν ἐφέτος.

Τὰ κτενίσματα ἐξακολουθοῦν νὰ μεταβάλλονται εἰς ἕνα εἶδος μικρῆς πελότες ποῦ τοποθετοῦνται σὰν σκούφιες ἀπὸ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς ἕως κάτω ὀπίσω εἰς τὸν στήρκα. Τὸ ἔνομα γίνετα μὲ ἕνα πλοκμὸν μαλλιῶν, ἄστριφτα καὶ ἄπλεκα ποῦ κάμνουσι τὸν γύρον τῆς κεφαλῆς. Ἐνοσῆτα ὅτι τὰ πελώρια καπέλλα εἶχαν ἀνάγκην ἀπὸ ἕνα ἄλλο κεφάλι καὶ δι' αὐτὸ ἐπεινήθησαν τὰ μαξιλαράκια αὐτὰ πρὸς ὑποστήριξιν. Ὅλα

αὐτὰ τὰ ὀγκώδη κτενίσματα γίνονται ἀπὸ ξένα μαλλιά καὶ ἡ τέχνη τῶν postiches γίνετα μὲ τὴν μόδον αὐτὴν πολῦτιμος καὶ προσοδοφόρος.

Ἡ Ἐπαγγελματικὴ καὶ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, ὁδὸς Ὀμήρου 24, διὰ νὰ προσέβῃ ὁκόμη μίαν γυναικείαν τέχνην καὶ αρκετὰ προσοδοφόρον εἰσήγαγε καὶ τὸ μάθημα τῆς κομμώσεως καὶ τῆς πλοκῆς καὶ κατασκευῆς μαλλίων postiches. Εἰς τὸ μάθημα αὐτὸ γίνονται δεκταὶ καὶ μὴ μαθήτριά τῆς σχολῆς, ἐπιθυμοῦσαι νὰ μάθουν τὴν δύσκολον τέχνην τοῦ καλλιτεχνικοῦ κτενίσματος.

Ἐπίσης εἰς τὸ τμήμα τῶν ἀσπρορρούχων τῆς αὐτῆς σχολῆς κατασκευάζονται ὑποκάμισα ἀνδρικά, εἶδη βαπτιστικά καὶ προίκες ἐργασίας τελειοτάτης καὶ ἀνεπίδεκτου συναγωνισμού.

Φιλόκαλος

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Ἡ Σαρακοστὴ ἄλλοτε ἐπέφερεν γενικήν μεταβολὴν εἰς τὴν διαίταν καὶ ἴσως ὁ κανονισμὸς τῆς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀνοιξεως νὰ ἀνταπεκρίνετο καὶ εἰς ἀνάγκη τῆς υγιεινῆς. Σήμερον ὅλος ὁ κόσμος τρώγει κρέας καὶ μόνον ἡ Τετάρτη καὶ ἡ Παρασκευὴ ἐξαιροῦνται τοῦ κακόντος.

Ἐν τούτοις ἡ κατανάλωσις τοῦ κρέατος μετριάζεται ὁλονὴν περισσότερο, ἀφότου ἡ ἐπιστήμη ἔκρουσε τὸν κώδωνα τοῦ ἐκ τῆς κρεοφαγίας κινδύνου. Δὲν θὰ εἰπῆς ὅμως μὲ αὐτὸ ὅτι καὶ τὰ σαρακοστιανὰ φαγητὰ εἶναι υγιεινότερα. Τὰ κταπόδια, ἡ σουπιέν, τὰ καλαμάρια, μὲ τὸ νὰ εἶναι εὐχάριστα καὶ ὀρεκτικὰ δὲν εἶναι δι' αὐτὸ ὀλιγώτερον βαρεῖα εἰς στομάχια μάλιστα ἀδύνατα καὶ εἰς κράσεις ἀρθρωτικὰς.

Κταπόδι γιαννί. Βάζετε νὰ σῆς τὸ κτυπησὴ ὀφθαλμοῦς τὸσον, ὥστε οἱ πλακάτοι αὐο νὰ γείνουσι μαλακοὶ καὶ εὐκαμπτοί. Τὸ πλύνετε καλὰ, ἀφαιρεῖτε τὸ γνωστόν ἐντράκι, τὸ κόπτετε εἰς κομμάτια. Κόπτετε 3-4 κομμάτια, τὰ βάζετε νὰ βράσουν μὲ ὀλίγον νερὸ, προσθέτετε ὕστερα τὸ ἀνάλογον λάδι, τὸ κταπόδι καὶ ἕνα ποτηρί μαῦρο μπρούσχο κρσί. Ἐάν θέλετε ψιλοκόπτετε μαιντανὸ ἢ ἄνιθο καὶ τὸ βάζετε μέσα μὲ πιπέρι ὀλόκληρον καὶ μὲ ἕνα φύλλον δάφνης. Καὶ τὸ ἀφίνετε νὰ σιγοβράσῃ ἕως ὅτου τὸ κταπόδι γίνῃ μαλακότατον. Ἐάν εἶναι κακοκτυπημένον καὶ δὲν μαλακῶνει, προσθέτετε καὶ ἄλλο κρσί καὶ ἕνα κομματι καθαρὸ καλάμι καὶ τὸ ἀφίνετε νὰ βράσῃ. Ἐάν θέλετε νὰ κάμετε πιλάφι, τότε ἀφίνετε τὸ κταπόδι μὲ αρκετὴ σάλτσα, τὸ βγάζετε μὲ ὀλίγην ἀπὸ τὸ τέντζερι καὶ εἰς τὴν ὑπόλοιπον προσθέτετε νερὸ ἀνάλογον μὲ τὸ πιλάφι ὅπου θέλετε νὰ κάμετε. Ἐάν θέλετε προσθέτετε καὶ ὀλίγη ντομάτα. Μετράτε μὲ ἕνα δοχεῖον τὴν σάλτσα, βάζετε τὸ μισθὸν εἰς ρύζι καὶ ὅταν εἶναι σχεδὸν ἔτοιμο τὸ ρύζι, ρίπτετε τὸ κταπόδι μέσα, τὸ ἀφίνετε νὰ πάρῃ διὰ τρεῖς βράσεις καὶ τὸ κετεβάσετε. Ἐάν σῆς ἀρέσῃ προσθέτετε εἰς τὸ πιλάφι καὶ μαῦρες σταφίδες. Διὰ νὰ τὸ παρουσιάσετε ὠραιότερον εἰς τὸ τραπέζι, δὲν ἐνόητε τὸ κταπόδι μὲ τὸ ρύζι. Ἄλλ' ὅταν εἶναι ἔτοιμο τὸ πιλάφι τὸ σερίβετε μὲ φόρμαν, κάμνετα τρύπαν εἰς τὸ μέσον καὶ ἐκεῖ χύνετε τὸ κταπόδι μὲ τὴν σάλτσα. Ἰδιαιτέρως κοκκινίζετε καὶ σιγοψήνετε μὲ λάδι καὶ μὲ ζάχαρι μικρὰ κρομμυδάκια, μὲ τὰ ὁποῖα γαρνιστε γύρω, γύρω τὸ πιλάφι. Τὸ ἴδιο κάμνετε καὶ πιλάφι μὲ μίδια τὰ ὁποῖα προητέρα καθαρίζετε καὶ

πλύνετε με πολλά νερά τὰ ἀφίνετε δὲ νὰ βράσουν 5 λεπτά, διότι ἄλλως χάνουν τὴν οὐσίαν των.

Πατάτες σαλάτα. Βράζετε 1 ὄκ. πατάτες τῆς καθαρίζετε, τῆς περνάτε ὅπως τὸ πουρέ ἀπὸ τρυπητό. Κάνετε μία σάλτσα μαγιονέζα συνειθισμένη. Χωριστὰ καθαρίζετε 3 σαρδέλες τοῦ βαρελιού μυροδάδες καὶ τῆς λύνετε εἰς τὸ γουδι με κάπαρι τουρσί καὶ με μαιντανό ψιλοκομμένο. Προσθέτετε 1 κρόκον πηκτοῦ αὐγοῦ καὶ κομματάκια ἀστακοῦ βρασμένου, ἢ γαρίδες, καθὼς καὶ 1 κρομμυδάκι φρέσκο ψιλοκομμένα ἢ ὀλίγο ἀπὸ παλὴ κρομμύδι, μουστάρδα γαλλικὴ καὶ κάθε εἶδους τουρσί ψιλοκομμένα ἐπίσης. Πέρυτε τὴν μισὴν μαγιονέζαν καὶ ἀνακατώνετε καλὰ μαζῆ τὸ μίγμα σας αὐτὸ καὶ ἔπειτα τὸ ρίχνετε μέσα εἰς τῆς περασμένες πατάτες, προσθέτους τὸ ἀνάλογον ἀλατιπίπερο. Βάζετε τὸ μίγμα σας εἰς φόρμα ὅπως τὸ πουρέ. Ὄταν τὸ σερβίρετε ἀπὸ τὴν φόρμα, τὸ σκεπάζετε με τὴν μισὴ μαγιονέζα, ὅπου ἀφήκατε καὶ χύμνετε γύρω εἰς τὴν σαλατιέρα ἓνα στεφάνι ἀπὸ στρογγυλὲς κομ-

μένες πατάτες, ἀπὸ ἐλγὲς ἄσπρες ἢ μαῦρες καὶ ἀπὸ κινόα. Ἄν ἔχετε κρὺο βραστὸ κρέας ἢ πουλιτὴ ἀστακό, τότε τὸ κόπτετε εἰς ὠραῖα σχήματα καὶ σχηματίζετε δεύτερον κύκλον γύρω εἰς τὴν πιατέλα, ὅπου ἔχετε σερβίρει τὴν σαλάτα. Τότε τὸ δίδετε ὡς πιάτο ὀρεκτικὸ εἰς τὸ πρόγευμα. Γίνεται καὶ σαρακοστινὴ με σάλτσα χωρὶς αὐγά. Ἄντι πατάτες γίνεται καὶ με ἀρακά.

ΥΦΑΝΤΗΡΙΟΝ ΔΡΑΜΗΤΙΝΟΥ

Ὀδὸς Φιλελλήνων (Ἀπέναντι Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας)

Ἐκποιεῖ εἰς τιμὰς ἀπιστεῦτως εὐθηνὰς σατακρούτες διὰ φορέματα τῆς ἀνοίξεως, φουλαράκια ἄσπρα καὶ χρωματιστὰ ἀπὸ δύο δραχ. καὶ ἄνω τὸν πῆχυν. Ταφτάδες διὰ μισοφόρια, σάρπες, μαντυλάκια. Καὶ δύο μύστρες πολυτελέστατες εἰς τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς των.

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΑΛΕΥΡΟΝ ΝΕΣΤΛΕ

ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεία καὶ φαρμακευπορεῖα.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Δεσὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην.

Κ^{ΟΣ} ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔδρα ἐν Ἀθήναις, Ὑποκαταστήματα ἐν Πειραιεῖ, Ἀργεῖ καὶ Πύργῳ.

Πρακτορεῖα ἐν Πάτραις καὶ Ναυπλίῳ.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΝ

Συνάλλαγμα.—Πιστωτικαὶ ἐπιστολαί.—Εἰσπράξεις.—Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρεωγράφων.— Ἀγραπωλησίαι χρεωγράφων.—Προεξοφλήσεις.—Φύλαξις χρεωγράφων καὶ τιμαλφῶν.

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΜΕΧΡΙ 5,000 ΔΡ.

4 0/0 εἰς ἀ'. ζήτησιν. — 5 0/0 ἐν ἔτος.

Τόκοι καταθέσεων :

Διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν	3 1/2 0/0	ἐτησίως
» » » μετὰ τρεῖς μῆνας	4 0/0	»
» » » μετὰ ἕξ μῆνας	4 1/4 0/0	»
» » » μετὰ ἓν ἔτος	4 1/2 0/0	»
» » » μετὰ δύο ἔτη	5 0/0	»
» » » μετὰ τρία ἔτη καὶ ἄνω	5 1/2 0/0	»
» » εἰς χρυσὸν 1/2 0/0	ὀλιγώτερον.	

ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

1) Εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ ἐμπορευμάτων ἐπὶ προμηθείᾳ.—2) Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἰαλλικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρίας ΦΟΙΝΙΞ Πυρὸς καὶ Ζωῆς.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ

1) Εἰσπράξεις ἐνοικίων.—2) Διχειρίσεις περιουσιῶν.—3) Ἐκτέλεισις διαθηκῶν.—4) Ἰνωμοδοτήσεις καὶ συντάξεις συμβολαίων.